

सहायि परिषद शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल संघलित

श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण

मु.पो.रायपाटण, ता.राजपूर, जि.रत्नागिरी, ४१६५०४, आय.क्यू.ए.सी., इतिहास, मराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स विभाग आणि

आंबेडकराईट हिस्ट्री असोसिएशन

(तथा ICSSR सहयोगाकरीता प्रक्रिया कार्यरत केली आहे.)

आयोजित

एक दिवसीय आंतरविद्याशाखीय राष्ट्रीय परिषद

(ऑनलाईन तथा ऑफलाईन परिषद)

“२१ व्या शतकातील भारत”

सहायि परिषद शिक्षण प्रसारक मंडळाचे श्री मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण, ता. राजपूर, जि.रत्नागिरी या महाविद्यालयातील आय.क्यू.ए.सी., इतिहास, मराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स आणि इतिहास विभाग आणि आंबेडकराईट हिस्ट्री असोसिएशन, मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्वतंत्र भारताच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त “२१ व्या शतकातील भारत” या विषयावर दि. १४ ऑक्टोबर, २०२२ रोजी सकाळी १०.३० ते ०४.३० पर्यंत एक दिवसीय राष्ट्रीय ऑनलाईन व ऑफलाईन परिषद आयोजित करण्यात आलेली आहे. संबंधित विषयांवर संशोधन लेख दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत छात्रांला ई-मेलवर पाठवावेत ही निवेदी.

पत्राची केंद्रात लिस्ट जर्नलकारिता शोधनिबंध पाठविण्यासाठी ई-मेल : mhknsept22ugo@gmail.com
पीअर रिव्ह्यू आय.एस.एस.एन. जर्नलकारिता शोधनिबंध पाठविण्यासाठी ई-मेल : mhknsept22prj@gmail.com

* मार्गदर्शक *

श्री. मनोहर हरी खापणे साहेब

अध्यक्ष

सहायि परिषद शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल

श्री. चंद्रकांत शिंगायत साहेब

सचिव

सहायि परिषद शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल

* समन्वयक *

श्री. संदेश चाप

सहायि परिषद शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल-रायपाटण, ता. राजपूर, जि. रत्नागिरी, मोबा. ९७०२७५६६५५

श्री. संतोष बनसोड

राष्ट्रीय सचिव, आंबेडकराईट हिस्ट्री असोसिएशन, मोबा. ८२७५२१८९८६

श्री. प्रमोद. एस. मेश्राम

प्रभारी प्राचार्य, श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण, ता. राजपूर, जि. रत्नागिरी, मोबा. ९४०३७७४४९९

राष्ट्रीय परिषदेची नियमावली -

- १) राष्ट्रीय परिषदेमध्ये देशातील सर्व संशोधक विद्यार्थी, अध्यापक व प्राध्यापकांना सहभागी होण्याची संधी आहे.
- २) संशोधक विद्यार्थी व प्राध्यापकांचा घालील दिलेल्या विषयांवैधी नवेल्यासाठी एका विषयाने भरती - हिंदी - इंग्रजी वा भाषेत आपला शोधनिबंध सादर करता येईल.
- ३) राष्ट्रीय परिषदेसाठी प्रभा इंग्लिश संशोधन पेपर यूबीसी केअर लिटर जर्नल आणि पीअर रिव्यू आय.एस.एस.एन. जर्नल वा अंकांमध्ये प्रकाशित केले जातील.
- ४) मराठी व हिंदी भाषेसाठी Unicode / Mangal / Google Input Tools, फॉन्ट साईज १२, इंग्रजीसाठी Time New Roman / Calibri, Font Size 12 वा fonts वा वापर करता येईल.
- ५) File Format in MS-Word, Paper Size - A4, ओळीतील अंतर 1.15/1.5 आसा.
- ६) जे संशोधक आपला संशोधन पेपर यूबीसी केअर लिटर जर्नल वा अंकांमध्ये प्रकाशित करू इच्छितात त्यांनी आपला पेपर / शोधनिबंध हा वर्ड फाईल आणि पीडीएफ फॉर्मट कोणी स्वरूपात subkncsept22@gmail.com वा ईमेल आयडीवर पाठवावा व परिषदेचे शोध निबंध शुल्क भरल्यानंतर पाकतीचा रिकवरीट अथवा फोटो ई-मेलवर व राष्ट्रीय परिषद (यु.बी.सी.) ब्लोटसअप सुपवर पाठवावा.
- ७) जे संशोधक आपला संशोधन पेपर पीअर रिव्यू आय.एस.एस.एन. जर्नल वा अंकांमध्ये प्रकाशित करू इच्छितात त्यांनी आपला पेपर / शोधनिबंध हा वर्ड फाईल आणि पीडीएफ फॉर्मट कोणी स्वरूपात subkncsept22@gmail.com वा ईमेल आयडीवर पाठवावा व परिषदेचे शोध निबंध शुल्क भरल्यानंतर पाकतीचा रिकवरीट अथवा फोटो ई-मेलवर व राष्ट्रीय परिषद (पीअर रि.) ब्लोटसअप सुपवर पाठवावा.
- ८) शोधनिबंधाच्या पहिल्या पात्रावरच संशोधन लेखाचे शिर्षक, संशोधकाचे पूर्ण नाव, पद, महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता, मोबाईल क्रमांक आणि ईमेल लिहिणे बंधनकारक आहे. संशोधन लेखाच्या शेवटी संशोधनासाठी वापरण्यात आलेल्या संदर्भ ग्रंथांची सूची APA फॉर्मेटमध्ये देणे बंधनकारक आहे.
- ९) शोधनिबंध हा मार्गदर्शक निष्पत्तीसुसतच असावा.
- १०) शोधनिबंधाची शब्द मर्यादा १५०० ते २००० हाकी असावी.
- ११) राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभागी झालेल्या आणि निबंध सादर केलेल्या सर्व संशोधक विद्यार्थी व प्राध्यापकांना जीवनसाईन प्रमाणपत्र दिले जाईल.
- १२) दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२२ पर्यंत ई-मेलवर आलेल्या शोधनिबंधांचाच विचार केला जाईल.
- १३) एक संशोधन लेख दोन्ही जर्नलमध्ये प्रकाशित केला जाणार नाही.
- १४) यूबीसी केअर लिस्ट जर्नलसाठी नोंदणी व प्रकाशन शुल्क एका लेखासाठी रु. ३०००/- आणि दोन किंवा अधिक लेखासाठी रु. ३५००/- आहे व पीअर रिव्यू आय.एस.एस.एन. जर्नलसाठी नोंदणी व प्रकाशन शुल्क एका लेखासाठी रु. ८००/- व दोन किंवा अधिक लेखासाठी रु. १०००/- घालील बँक घाल्यावर जमा करावे.

Name : Principal, Shri. M. H. Khapane College of Arts & Comm. Pachal
 Account No. : 141910110019002
 Bank Name : Bank of India
 IFSC Code : BKID0001419
 Branch : Pachal (Maharashtra), 416704

शोधनिबंधाचे उपविषय -

- १) २१ व्या शतकातील महिला सक्षमीकरणाने बदलते स्वरूप
- २) २१ व्या शतकातील वाढते शहरीकरण
- ३) १९ व्या शतकातील भारतीय शेती उद्योगाचे आधुनिकीकरण
- ४) २१ व्या शतकातील स्वातंत्र्यानंतरचे सांस्कृतिक परिवर्तन
- ५) २१ व्या शतकातील राजकीय स्थिती
- ६) २१ व्या शतकातील पर्यटन विषयक धोरण
- ७) २१ व्या शतकातील आर्थिक धोरण
- ८) २१ व्या शतकातील माहिती तंत्रज्ञानाचे बदलते स्वरूप
- ९) २१ व्या शतकातील पत्रकारिता

- १०) २१ व्या शतकातील बदलते शैक्षणिक धोरण
 ११) २१ व्या शतकातील कामगारविषयक बदलते धोरण
 १२) २१ व्या शतकातील सहकार धोरण
 १३) २१ व्या शतकातील जातीविभूजन
 १४) २१ व्या शतकातील बदलती आंदोलने
 १५) २१ व्या शतकातील भारतीय साहित्य
 १६) २१ व्या शतकातील लोकशाहीचे स्मृतीकरण
 १७) २१ व्या शतकातील परराष्ट्रीय धोरण
 १८) २१ व्या शतकातील ग्रंथालये
 १९) २१ व्या शतकातील अग्रोपविषयक बदलते स्वरूप - धोरण
 २०) २१ व्या शतकातील शैक्षणिक धोरण
 २१) २१ व्या शतकातील कायदा व सुव्यवस्था
 २२) २१ व्या शतकातील सामाजिक स्थित्यंतरे
 २३) २१ व्या शतकातील बदलती अर्थव्यवस्था

(टिप : संगोपक विद्यार्थी व प्राध्यापकांनी आपला शोधनिबंध दिनांक ३० सप्टेंबर २०२२ पर्यंत ई-मेलवर पाठवावा. २१ व्या शतकातील भारत या अनुषंगाने निर्देशित केलेल्या विषयावर संगोपन देपर पाठवावेत.)

* समन्वयक *

डॉ. संदेश वाघ
 संपादक अध्यक्ष, आविष्टकार्ट लिस्ट्री
 असोसिएशन
 मोबा. ९००२७५६६५५

डॉ. संतोष बनसोड
 राष्ट्रीय सचिव, आविष्टकार्ट लिस्ट्री
 असोसिएशन,
 मोबा. ८१७५४१८९८५

डॉ. प्रमोद. एस. मेळाम
 प्रभाती ज्ञानार्थ, श्री. मनोहर इंगी शास्त्री म्हा. व
 वसिष्ठ महाविद्यालय, चणकल-रायपटण, ता.
 ठावगूर, जि. एलापिरी, मोबा. ९४०४०४२१९

* महाविद्यालयीन समिती *

आय.क्यू.ए.सी. समन्वयक - श्री. एस.व्ही. निंबाळकर
 मुख्य संपादक - डॉ. बी.टी. दाभाडे
 समन्वयक - श्री. एम.आर. कोंडागुले (प्रथमपत्र)

* आयोजन समिती *

डॉ. ए.बी. पाटील
 श्री. एन.जी. देवन

डॉ. व्ही. एस. पाटील
 श्री. एस.डी. कांबळे
 श्रीमती. एम.डी. देवसखकर

श्री. एस. एस. घोंगडे
 श्रीमती. एस.जी. चव्हाण

* अधिक माहितीसाठी संपर्क *

श्री. एस. व्ही. निंबाळकर, ९२२२५५२८५०
 डॉ. बी.टी. दाभाडे, ९४२१११४२७५५

श्री. एम.आर. कोंडागुले, ९४२२५९०९४०
 श्रीमती. स्नेहा कोलते, ७२७६०१७७२७

श्रीमती. एस.जी. चव्हाण, ७७६७०६५४२७
 श्रीमती. एम.डी. देवसखकर, ९४२११७७५२५

पुढील लिंकवरून यूजीसी केअर लिस्ट वर्गलकीता शोधनिबंध व्हाटसअप ग्रुप जॉईन करावा :
<https://chat.whatsapp.com/EcNrSqmG5CpJuX18Cyy9eH>
 पुढील लिंकवरून पीअर रिव्यू आय.एस.एस.एन. वर्गलकीता शोधनिबंधसाठी व्हाटसअप ग्रुप जॉईन करावा :
<https://chat.whatsapp.com/Hfodi1Vigq8Q3HK1NqCaS>

॥ विद्या अमृतम अश्नुते ॥

सह्याद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल संचलित

श्री. ननोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय,

पाचल - रायपाटण,

मु. पो. रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी - ४१६७०४

(मुंबई विद्यापीठाशी कायम संलग्नित)

आय.क्यु.ए.सी., इतिहास, मराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स विभाग आणि

आंबेडकराईट हिस्ट्री असोसिएशन मुंबई आयोजित

भारतीय सामाजिक विज्ञान अनुसंधान परिषद, मुंबई पुरस्कृत

एक दिवसीय आंतरविद्याशाखीय राष्ट्रीय परिषद

विषय - २१ व्या शतकातील भारत

गुरुवार, दिनांक : १४ ऑक्टोबर, २०२२

स्थळ: महाविद्यालय सांस्कृतिक सभागृह

- कार्यक्रम पत्रिका -

सत्र पहिले - १०.०० ते १२.४५

सकाळी	वेळ	विषय	अध्यक्ष/मनोगत
	१०.०० ते १०.५	विद्यापीठ गीत	
	१०.५ ते १०.१०	उदघाटन	चीप प्रज्वलन व प्रतिमा पूजन
	१०.१० ते १०.२०	स्वागत पद्य	
	१०.२० ते १०.३०	पुरस्कार वितरण व सत्कार	
	१०.३० ते १०.३५	प्रस्तावना	डॉ. ए. डी. पाटील
	१०.३५ ते १०.४०	अध्यक्षीय परिचय	श्री. एन. बी. पाचलकर
	१०.४० ते १०.५५	मनोगत	मा. डॉ. पी. एस. भैराम प्र. प्राचार्य, श्री. मनोहर हरी खापणे महाविद्यालय, पाचल
	१०.५५ ते ११.००	विजभाषक परिचय	प्रा. एस. व्ही. निंबाळकर
	११.०० ते ११.४०	विजभाषण	मा. डॉ. संदेश बाध, संस्थापक अध्यक्ष, आंबेडकराईट हिस्ट्री असोसिएशन, मुंबई
	११.४० ते ११.५०	सन्माननीय अतिथींचे मनोगत	डॉ. संतोष वनसोड डॉ. मिता रामटेके मा. श्री. चंद्रकांत लिंगायत, सरचिटणीस, स.प.शि.प्र. मंडळ, पाचल
	११.५० ते ११.५५	प्रमुख अतिथींचा परिचय	प्रा. एस. व्ही. निंबाळकर
	११.५५ ते १२.२०	प्रमुख अतिथींचे मनोगत	डॉ. संजय जगताप, विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, कोकण विभाग, पनवेल
	१२.२० ते १२.४०	अध्यक्षीय मनोगत	मा. श्री. मनोहरजी खापणे साहेब अध्यक्ष, स. प. शि. प्र. मंडळ, पाचल
	१२.४० ते १२.४५	आभार	श्रीमती. प्रा. जेहल चव्हाण
		सूत्रसंचालन	डॉ. व्ही. एस. पाटील

सत्र दुसरे - १.१० ते ३.३५			
दुपारी	१.१० ते १.१५	अध्यक्षीय परिषद	प्रा. एन. जी. देवन
	१.१५ ते १.२०	व्याख्यात्यांचा परिषद	श्रीमती. प्रा. मुग्धा देवरुखकर श्रीमती. प्रा. खेहल चव्हाण प्रा. एस. एम. धोंगडे
	१.२० ते १.३०	निमंत्रित व्याख्याते	डॉ. संतोष रायवोले
	१.३० ते १.४०	निमंत्रित व्याख्यात्या	कला व वाणिज्य महाविद्यालय, फोंडापाट डॉ. मिता रामटेके
	१.४० ते १.५०	निमंत्रित व्याख्याते	माजी. प्राचार्य, डॉ. बाबानाथेव अंबेदकर महाविद्यालय, चंद्रपूर मा. डॉ. विष्णू कुलझेले
	१.५० ते २.१०	निमंत्रित व्याख्याते	प्राचार्य, कला व वाणिज्य महाविद्यालय, फोंडापाट मा. डॉ. संतोष बनसोड
	२.१० ते २.३०	निमंत्रित व्याख्याते	राष्ट्रीय सचिव, अंबेदकराईट हिन्दी अमोमिशन, मुंबई मा. श्री. चंद्रकांत विनायक
	२.३० ते ३.३०	तांत्रिक सभाध्यक्ष	सरचिटणीस, स.प.शि.प्र. मंडळ, पाचल १) शोधनिबंध क्र. ०१ ते १०- डॉ. सुजाता गौरखेडे २) शोधनिबंध क्र. ११ ते २०- डॉ. कुमुमेंद्र मोनटके ३) शोधनिबंध क्र. २१ ते ३०- डॉ. रेखा बडोदेकर ४) शोधनिबंध क्र. ३१ ते ४०- डॉ. अरुणा बाघोले ५) शोधनिबंध क्र. ४१ ते ५०- डॉ. सुधाकर लहुपचांग ६) शोधनिबंध क्र. ५१ ते ६०- डॉ. संतोष बनसोड ७) शोधनिबंध क्र. ६१ ते ७०- प्रा. सरला पानतावणे ८) शोधनिबंध क्र. ७१ ते ८०- सौ. नीना भैसारे ९) शोधनिबंध क्र. ८१ ते ९०- डॉ. नंदेश वाघ १०) शोधनिबंध क्र. ९१ ते १००- डॉ. मिता रामटेके ११) शोधनिबंध क्र. १०१ ते ११०- डॉ. ए. डी. पाटील
	३.३० ते ३.५५	अध्यक्षीय मनोगत	डॉ. सुधाकर लहुपचांग प्राचार्य, शेठ जे. एन. पालीवाला महाविद्यालय, पाली, ता. सुधामड
	३.५५ ते ४.००	आभार	प्रा. एस. एस. धोंगडे
		सूत्रसंचालन	डॉ. बी. टी. दाभाडे
			समारोप सत्र
	४.०० ते ४.२५	प्रमुख वक्त्या	डॉ. सुजाता गौरखेडे
	४.२५ ते ४.५०	अध्यक्ष	डॉ. संतोष बनसोड
	४.५० ते ५.००	आभार	प्रा. संजय निंबाळकर

IQAC - Coordinator
Shri- M. H. Khapane College of
Arts & Commerce, Pachal.

प्राचार्य

श्री. मनोहर हरी खापणे कॉलेज ऑफ
आर्ट्स अँड कॉमर्स, पाचल
प्ल. पो. रायवाडी, ता. राजापूर, जि. रायगिरी - ५१६००५

सह्याद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल
संचलित

श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण
मु.पो. रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी, ४१६७०४
आणि

अंतर्गत दर्जा हमी समिती (IQAC)
आयोजित

वरिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची एक दिवसीय राष्ट्रीय ऑनलाईन परिषद
(बुधवार दि. २२ फेब्रुवारी २०२३)

सल्लेह नमस्कार!!!

श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालयाची स्थापना १९९४ साली झाली असून ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणाची सोय व्हावी या हेतूने सह्याद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल या संस्थेने या महाविद्यालयाची स्थापना केली व काळानुरूप नवीन अभ्यासक्रमांची सुरुवात करून ह्या रोपट्याचे हळू-हळू बट वृक्षात रूपांतर झाले आणि कमी कालावधीतच महाविद्यालय परिसरात नावारूपाला आले.

आमच्या महाविद्यालयात नवनवीन संकल्पांसह विविध शैक्षणिक, सामाजिक विषयांवर अनेक राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्रे, कार्यशाळा यांचे आयोजन करण्यात येते. महाविद्यालयाने शिक्षकेतर सहकारी यांच्यासाठी आतापर्यंत अनेक कार्यशाळांचे आयोजन केले आहे. या कार्यशाळांना विविध महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी अतिशय उत्तम प्रतिसाद दिला. आता आम्ही पुन्हा एकदा आपल्या शिक्षकेतर सहकाऱ्यांसाठी "कार्यालयीन गुणवत्ता संवर्धन" या विषयावर एक दिवसीय ऑनलाईन परिषदेचे आयोजन करत आहोत. यासाठी आपला उत्तम प्रतिसाद मिळेल याची आम्हाला खात्री आहे.

तरी सदर परिषदेस आपल्या महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी सहभागी होऊन परिषद यशस्वी करण्यास सहकार्य करावे, ही नम्र विनंती.

आपले विद्वांसू,

डॉ. प्रमोद एस. मेश्राम

प्र. प्राचार्य, श्री. म. ह. खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल

संयोजन समिती

- ७ श्री. नरेश ापू पाचलकर, मुख्य लिपिक, मोबा. ९४२११४२७७४
- ७ श्री. राजेश अंबाजी चव्हाण, वरीष्ठ लिपिक, मोबा. ९४२११४२७९९
- ७ श्री. संदिप लक्ष्मण सत्रे, कनिष्ठ लिपिक, मोबा. ९४२३२९३८४१
- ७ सी. जेहा विलास कोलते - ग्रंथालय परिचर, मोबा. ७२७६७१७७३७

परिषदेचे नियम -

- १) हि परिषद पूर्णपणे निःशुल्क आहे.
- २) या परिषदेमध्ये देशातील सर्व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना सहभागी होता येईल.
- ३) परिषदेला १०० लोकांनाच प्रत्यक्ष सहभागामाठी नोंदणी करता येईल.
- ४) परिषदेमध्ये नोंदणी करून सहभागी झालेल्यांनाच व फिडबॅक फॉर्म भरलेल्या कर्मचाऱ्यांनाच ऑनलाईन प्रमाणपत्र दिले जाईल.
- ५) परिषदेची नोंदणी दि. २०/०२/२०२३ पर्यंत करणे आवश्यक राहिल.
- ६) ऑनलाईन परिषदेसाठी नोंदणी करण्याची लिंक - <https://forms.gle/zsX3JIXdGMDRMz2t7>
- ७) व्हाटसॱप ग्रुपसाठी लिंक - <https://chat.whatsapp.com/2GaV3BmhCh339vp3z1j1ov>

Topic: National Webinar

श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य
महाविद्यालय, पाचल - रायपाटण

मु. पो. रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी - ४१६ ७०४
आणि

अंतर्गत वर्जा हमी समिती (आयक्यूएसी) आयोजित
वरिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक्रेतर कर्मचाऱ्यांची
एक दिवसीय राष्ट्रीय ऑनलाईन परिषद
बुधवार दिनांक २२/०२/२०२३

❖ कार्यक्रम पत्रिका ❖

सकाळी

१०.३० ते १०.३५
१०.३५ ते १०.४२
१०.४२ ते १०.५२
१०.५२ ते ११.०२
११.०२ ते ११.०९
११.०९ ते १२.००

दुपारी १२.०० ते १२.१५

१२.१५ ते १२.२०

सत्र दुसरे

दुपारी ०१.१० ते ०१.२०

०१.२० ते ०१.२५

०१.२५ ते ०१.३०

०१.३० ते ०३.००

०३.०० ते ०३.३०

०३.३० ते ०३.३५

सहाय्यक प्राध्यापक संजय वसंत निंबाळकर (सूत्रसंचालन)
श्री. नरेश पाचलकर (अध्यक्षीय परिषद)
सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. अशोक ज्ञानदेव पाटील (प्रस्तावना)
प्रभारी प्राचार्य डॉ. प्रमोद शिवचरण मेश्राम (मनोगत)
श्री. रमेश चव्हाण (मार्गदर्शक परिषद)
श्री. चंद्रशेखर खामकर (मार्गदर्शक)
विषय :- कार्यालयीन लेखा परिक्षण

मा. श्री. मनोहरजी खापणे (अध्यक्षीय मनोगत)
अध्यक्ष, सह्याद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल
सहाय्यक प्राध्यापक श्रीमती स्नेहल चव्हाण (आभार)

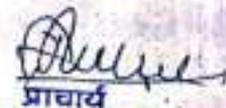
सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. विकास शंकर पाटील (सूत्रसंचालन)
सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. बळवंत तुकाराम दाभाडे (अध्यक्षीय परिषद)
सां. स्नेहा कोळते (मार्गदर्शक परिषद)
डॉ. संतोष शहापूरकर

विषय :- कार्यालयीन प्रशासन व व्यवस्थापन.
मा. श्री. चंद्रकांतजी लिंगायत (अध्यक्षीय मनोगत)
सरचिटणीस, सह्याद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल
सहाय्यक प्राध्यापक श्रीमती मुग्धा देवरुखकर (आभार)

IQAC - Coordinator
Shri. M. H. Khapane College of
Arts & Commerce, Paichal

प्राचार्य
श्री. मनोहर हरी खापणे कॉलेज ऑफ
आर्ट्स अँड कॉमर्स, पाचल
मु. पो. रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी - ४१६ ७०४

श्री. मनोहर हरी खापने कला व वाणिज्य महाविद्यालय पाचल - रायपटण

कार्यक्रम पत्रिका

मराठी अभ्यासपत्रिका क्र. VI व VIII पुनर्रचित अभ्यासक्रमान्वर आधारित एक दिवसीय कार्यशाळा

मंगळवार दिनांक १७/०७/२०१८

सकाळी ०९ ते ०९.३० चहा नाष्टा

सकाळी ०९.३० ते १०.०० नाश्तेंदणी

सत्र पहिले

सकाळी १० ते १०.३० उद्घाटन समारंभ

उद्घाटक -

डॉ. सिसिलिया कार्वालो

निर्मात्रक, मराठी अभ्यास मंडळ (तदर्थ)

अध्यक्ष

श्री. मनोहरजी खापने

अध्यक्ष, राह्यादी परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल

सत्र दुसरे

सकाळी १०.४५ ते १२.४५ पेपर क्र. ०६ सत्राध्यक्ष - डॉ. सिसिलिया कार्वालो

डॉ. नीलकंठ शेर

प्रा. मंदीम ल्हन

डॉ. सूर्यकांत आजगावकर -

डॉ. वैशाली जावळेकर

डॉ. गोविंद काडरेकर

साहित्य आणि समाज -

जगात नारी जात -

ऐसे कुगडी भूपाळ -

भित्र -

दृश्य नसलेल्या दृश्यात -

सैद्धांतिक चर्चा

शिष्यांचे ताळे

भरत काले

कविता महाजन

दिनकर मनवर

दुपारी १२.४५ ते ०१.३० भोजन

सत्र तिसरे

दुपारी ०१.३० ते ०२.३० पेपर क्र. ०८ सत्राध्यक्ष - डॉ. धनाजी गुरव

डॉ. प्रतिभा टेंवे -

डॉ. भद्र बाघ

डॉ. गावित काडरेकर -

प्रा. जगदीश राणे -

डॉ. सुधाकर जाधव

आधुनिक, आधुनिकता आणि आधुनिकतावाद

कांदाचीर - जी. के. ऐनापूरे

भर चौकतील अरण्यरुदन - रंगनाथ पठारे

किरवंत - प्रेमनांद गजवी

साकर्याच्या प्रदेशात - संपादक - सिसिलिया कार्वालो आणि इतर

वेळ - ०३.३० ते ०४.०० चहा

सत्र चौथे - ०४.०० ते ०५.००

समारोप सत्र

प्रमुख उपस्थिती

श्री. चंद्रकांत लिंगायत

(सर्विधर्मीक, स. प. शिक्ष. प्र. मंडळ, पाचल)

डॉ. सिसिलिया कार्वालो

निर्मात्रक, मराठी अभ्यास मंडळ, (तदर्थ)

डॉ. के. एन. कोतवाल

(प्राचार्य, श्री. एम. एच. के. कॉलेज, पाचल)

डॉ. नीलकंठ शेर

डॉ. धनाजी गुरव (प्राचार्य, डॉ. बाबासाहेब अंबेडकर कॉलेज, महाड)

डॉ. मानासाहेब काडरे

डॉ. जगदीश राणे

डॉ. विनांद तुमरे

डॉ. सोपूज शिंदरे

डॉ. भद्र बाघ

डॉ. सूर्यकांत आजगावकर

प्रा. डॉ. सी. टी. टाभडे

कार्यशाळा सहसमन्वयक

मो. नं. ९४२११४२७५५

प्रा. व्ही. एस. पाटील

कार्यशाळा समन्वयक

मो. नं. ९४०४२५६४३४

IQAC - Coordinator
Shri - M. H. Khapane College of
Arts & Commerce, Pachal.

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COMMERCE, PACHAL
A/P Raypatan, Tal - Rajapur, Dist - Ratnagiri

Patrons

- Hon'ble Shri. Manohar Hari Khapane
President, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Shankarrao Chavan
Vice-President, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. C. A. Ungayat. General Secretary, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Rajesh Sawant, Joint Secretary, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Pradeep Khapane, Treasurer, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Suresh Ayare, Member, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Ashok R. Sakre, Member, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Sanjay Joshi, Member, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Siddharth Jadhav, Member, S. P. S. P. Mandal, Pachal
- Mr. Khushiram More, Member C. D. C. M.H.K. College
- Mr. Balkrishna Sawant, Member C. D. C. M.H.K. College
- Mr. Manoj Gangan, Member C. D. C. M.H.K. College

Organizing Committee

Dr. K. M. Kotwal	Principal	9420741427
Prof. Dr. A. D. Patil	Co-ordinator	9423831812
Prof. P. S. Meshram	Member	9404774499
Prof. S. V. Nimbalkar	Member	9420053499
Prof. Dr. B. T. Dabhade	Member	9421142755
Prof. Dr. V. S. Patil	Member	9404256434
Mr. S. S. Dhongade	Member	9403145021
Mr. N. G. Devan	Member	9403628599
Prof. Dr. S. S. Waghmare	Member	9422356534
Prof. B. A. Kashyap	Member	7276645084
Prof. S. V. Chavan	Member	9404159183
Mr. M. R. Kondagurle	Member	9422590940
Mr. N. B. Pachalkar	Member	9421142774
Mr. R. A. Chavan	Member	9421142799
Mr. S. L. Sakre	Member	9423293841
Mrs. S. V. Kolate	Member	7276717737

Advisory Committee

- Hon'ble. Dr. Smita Shukla
Director, ICSSR, WRC, Mumbai
- Prin. Dr. Dilip M. Javalkar
Govt. College, Khanapur, Rani Channamma University, Karnataka
- Dr. Apurva Marathe
Arts & Commerce College, Cuncolim Salect, Goa
- Dr. Vidya M. Jirge
Govt. College, Khanapur, Rani Channamma University, Karnataka
- Dr. Subhash Deo
NAAC, Bangalore Peer Committee Member
- Prin. Dr. Deepak Raverkar, S.M.A.S.C. College, Poladpur
- Dr. Vasant Rao Jugale, Dean of Economics, Shivaji University
- Dr. Jagan Karade, Head of Sociology Dept. Shivaji University
- Dr. P. S. Kamble, Head of Economics Dept. Shivaji University
- Prin. Dr. Kishor Sukhatankar, Gogate-Jogalekar College
- Prin. Dr. Narendra Tendolkar, A. S. P. College, Devrukh
- Prin. Dr. Gopinath Sarang, Khed College
- Prin. Dr. Arvind Kulkarni, Lanja College
- Prin. Dr. P. G. Pawar, Rajapur College, Rajapur
- Prin. Dr. C. S. Kakade, Vaibhavwadi College,
- Prin. Dr. A. D. Kamble, Kharepatan College
- Prin. Dr. S. K. Shinde, Kankavali College
- Prin. Dr. D. L. Bharmal, S. P. K. College, Sawantwadi
- Prin. Dr. S. D. Disale, S. R. M. College, Kudal
- Prin. Dr. Shrikant Sawant, Banda College
- Prin. Dr. Shriang Mandale, Malvan College
- Prin. Dr. Kanta Kamble, D. J. Samant College, Pali
- Prin. Dr. S. S. Bal, D. B. J. College, Chiplun

BOOK-POST

To,
The Principal/Head

Indian Council of Social
Science and Research

(ICSSR) Western Regional Centre, Mumbai
and

Sahyadri Parisar Shikshan Prasarak Mandal's

**SHRI. MANOHAR HARI KHAPANE COLLEGE
OF ARTS & COMMERCE, PACHAL**

At/Post – Raypatan, Tal – Rajapur, Dist – Ratnagiri

Re-Accredited 'B' Grade by NAAC

Jointly Organised

One Day National Level Multi Disciplinary Conference

On

**"Impact of Migration on Rural and
Urban Area in India"**

On Saturday 29th February 2020

(10.00 a.m. to 05.00 p.m.)

VENUE

**SHRI. MANOHAR HARI KHAPANE COLLEGE
OF ARTS & COMMERCE, PACHAL**

At/Post – Raypatan, Tal – Rajapur,

Dist – Ratnagiri – 416 704 (Maharashtra)

02353-223436, 223049

Email – mhkcollegepachal@gmail.com

Dear Sir/Madam,

It gives us immense pleasure in sending you warm and cordial invitation on behalf of our college to participate one day National Level Conference to be held on Saturday 29th February 2020. We hope that your gracious presence and active participation will help us to make this conference successful.

Profile of the College

Pachal is a commercial centre and is situated on the state highway No. 17 Oni-Pachal-Anuskura. It is connected by S.T. Buses to all important places in the taluka of Rajapur, Lanja, Vaibhavwadi and Shahuwadi. Pachal occupies a place of great importance in the educational, social and political life.

✓ Shri. Manohar Hari Khapane College of Arts & Commerce, Pachal is known for excellent educational services of Higher Education and the facilities it offers to the students. The college is offering B.A. and B.COM. courses, permanently affiliated to University of Mumbai, Recognised by UGC under 2(f), 12(b) and re accredited by NAAC with 'B' grade.

In developing the infrastructure the required land of 15.5 acres, Shri. Manohar Hari Khapane contributed a lion's share. The college is offering four academic programmes and three certificate courses. The college is striving to know its strengths and weaknesses and consequently improve it further working seriously and sincerely towards imparting higher education and knowledge, within the limits of its resources and other situational constraints.

About the Conference

Main Theme

"Impact of Migration on Rural and Urban Area in India"

Human migration is the movement of people from one place to another with the intentions of settling permanently or temporarily at a new location. Rural-Urban migration results from the search for perceived or real opportunities as a consequence of rural-urban inequality in wealth. This inequality bias in urban development according to research findings over the years results from the overwhelming concentration of wealth, assets, purchasing capacity, economic activities and variety of services in the urban centres as well as the continued neglect and degradation of rural environments or areas.

Migration is a common phenomena. It negatively and positively affect on both the rural as well as urban area. More people migrated from one place to another place and it creates a problem. Then ultimately migration affect on an Indian economy. So the researchers, experts, intellectual persons have challenges to study such problem and find remedies to overcome the problem. Therefore, it is need of the hour to organise conference on the contemporary issue. The valuable thoughts have to spread at national and international level through studious participants, paper presentation and paper publication. It add the knowledge of the students and the researchers.

The remedies useful to the Government for policy making and consideration for rural and urban development and use of proper manpower and its good planning. So, this conference is more closely related to the social science and more fruitful to the society too.

Sub-Themes

- 1) Impact of migration on rural area.
- 2) Impact of migration on urban area.
- 3) Causes.
- 4) Remedies.

Important Dates

Submission of full paper :- 20th February 2020

E-mail :- mhkcollegepachal@gmail.com

The research papers will be published in Peer Reviewed and Indexed Journal

Font Size :- Send your research papers in MS Word format (Maximum 2500 words/5 Pages)

English – Times New Roman, Font – 11, 1.5 spacing
A4 Size paper

Marathi and Hindi :- Unicode Font (Mangal, Kokila, DV-TT Surekh size of font 14

Paper presentation is allowed in Economics, Sociology, Political Science, History, Commerce, Management & Literature (Multi-Disciplinary)

Registration Fees :-

Faculty : Rs. 700/-

Without paper publication Rs. 500/-

Student : Rs. 300/-

For online registration payment details

Bank Name :- Ratnagiri District Central Co-op Bank Ltd. Branch :- Pachal

Bank Address :- At/Post – Pachal, Tal Rajapur, Dist – Ratnagiri – 416 704

Name of Account :- Shri. Manohar Hari Khapane Arts & Com. College, Pachal

Account Number :- 1802006022833

IFSC Code :- IBKL0574RDC

Note :- No TA/DA will be paid.

Indian Council of Social Science and Research
(ICSSR) Western Regional Centre, Mumbai

and

Sahyadri Parisar Shikshan Prasarak Mandal's

**SHRI. MANOHAR HARI KHAPANE COLLEGE OF
ARTS & COMMERCE, PACHAL**

At/Post – Raypatan, Tal – Rajapur, Dist – Ratnagiri – 416 704

Jointly Organised

One Day National Level Multi Disciplinary Conference

On

"Impact of Migration on Rural and Urban Area in India"

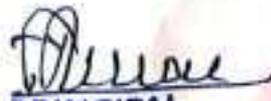
On Saturday 29th February 2020 (10.00 a.m. to 05.30 p.m.)

❖ AGENDA ❖

Time	Session
09.00 a.m. to 10.00 a.m.	: Registration and Breakfast
10.00 a.m. to 11.00 a.m.	: Inaugural Ceremony Hon'ble Shri. Manoharji Khapane President, Sahyadri Parisar Shikshan Prasarak Mandal, Pachal
11.00 a.m. to 12.00 p.m.	: Key note address Dr. Haribhau Vanmore Shivaji University, Kolhapur Chief Guest Dr. Vidya M. Jirje Government 1 st Grade College, Khanapur Rani Chnnamma University, Belgavi, Karnataka
12.00 p.m. to 02.00 p.m.	: Technical Session – Paper Presentation Chair Person – Dr Arun Godase Gargoti College, Mouni Vidyapeeth, Gargoti
02.00 p.m. to 03.00 p.m.	: Lunch
03.00 p.m. to 04.30 p.m.	: Technical Session – Paper Presentation Chair Person Dr. Apoorva Arun Marathe Arts and Commerce College, Cuncolim salect Goa University
04.30 p.m. to 05.00 p.m.	: Tea Break
05.00 p.m. to 05.30 p.m.	: Valedictory Function

IQAC - Coordinator
Shri. M. H. Khapane College of
Arts & Commerce, Pachal.

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PAC
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

॥ विद्या अमृतम अश्नुते ॥

Estd. 1994

Sahyadri Parisar Shikshan Prasarak Mandal's
**SHRI. MANOHAR HARI KHAPANE COLLEGE
OF ARTS & COMMERCE, PACHAL**

At/Post – Raypatan, Tal – Rajapur, Dist – Ratnagiri – 416 704

First Time Affiliation No. AFF/Recog./5323 of 1994 Dated 18th October 1994

❖ Re-Accredited by NAAC with 'B' Grade ❖ Recognised under Section 2(f) & 12(b) of the UGC Act, 1956

❖ Best NSS Unit Award at University Level for the year 2017-2018

Principal DR. K. M. Kotwal
M.Com., D.H.E., M.Phil, Ph.D.
Cell No. 9420741427

Telefax – 02353-223436, 223049
E-Mail – mhkcollegepachal@gmail.com
Web – www.khapnecollege.com

Permanent Affiliation No.
Aff-II./ICD/2015-2016/1121
dated 16th September 2015

The Indian Council of Social Science Research, WRC, Mumbai

and

Shri Manohar Hari Khapane College of Arts and Commerce, Pachal

Jointly organised

One Day National Level Multidisciplinary Conference on "Impact of Migration on Rural and Urban Area in India." On Saturday 29th February, 2020

1) Introduction:

Migration is one of the major problem that hinders the development of the Konkan. The youth from Konkan region are migrating to Mumbai for employment. They are shifting with their families so their houses are remaining in a closed position. This type of condition can also be seen on the Ghat ends to some extent. People migrate from village to city, from one state to another and from one country to another for livelihood, so migration has become ubiquitous problem as there is a far-reaching impact on rural development. To explore the problem of migration the college organised One Day National Conference Level on 'Impact of Migration on Rural and Urban Area in India'. Hon'ble Manohar Hari Khapane, President of the Institute, gave full support to this conference.

2) Session I: Inauguration:

The national anthem was held at the beginning of the conference. Conference was inaugurated by lighting lamp and worshipping Goddess Saraswati by the dignitaries. The students then presented a welcome song. Then the guests were welcomed and felicitated by offering shawl, coconut and bouquet. Principal Dr. K. M. Kotwal explained the purpose of organising this conference through introduction.

A) Dr. Arun Godase, Head Dept. of Sociology, Mouni Vidhyapeeth, Gargoti:

Speaking on the occasion, Dr. Godase said that, "The college organised a national level conference, recognising that migration is a serious problem in rural areas, and it is time to take measures to tackle the problem. The need of the hour is to do research on the problem and find out a solution. He appreciated the efforts made by the College to organise a national level conference.

B) Dr. Apoorva Marathe, Professor of Economics, Goa University:

Expressing her anxiety, Dr. Apoorva Marathe says that, "we are grateful to imitate another. We do not believe in our knowledge. Mughals and British ruled India for many years but did not follow us. Foreign tourists come to Goa. We get money but what about our culture? Large numbers of Indian people migrate to other countries leaving behind their spacious houses and fertile lands and dwelling in dirty slum areas of cities. They are developing other countries. In order to preserve agriculture land and its development, we have to follow the ideals of Israel."

C) Dr. Vidya Jirage, Professor of Commerce, Rani Channamma University, Belgaum, Karnataka:

Speaking on the occasion as a Chief Guest, Dr. Vidya Girge said "India is an agricultural country. We are expanding the cities of this country by invading nature. We are cutting down trees in our villages and implementing various destructive projects and we call it a progress. We are moving to the cities to get jobs. If there is no farmer then business industries are worthless. People can stay in the village and start their own business."

Dr. Jirage further said that, "I should be proud of my village and country. There are three basic human needs food, clothing and shelter. These three needs can be met by agriculture. In the future, there is no alternative to agriculture. Agriculture is our culture and our children should understand it. Dream of Mahatma Gandhi 'The development of the village is the development of the country' should be fulfilled preventing migration."

D) Dr. Hari Vanmore, Head Department of Geography, Shivaji University, Kolhapur:

He Said, "Migration is an ancient problem. So far, five major migrations have occurred in Asia and Africa. e.g. natural disasters, war, invasion, colonialism, terrorism. After the Industrial Revolution, the population of the cities in England increased dramatically. Employment, business resources, changing weather cause for migration, that raises many questions. Migration creates problems of linguistics, provincialism. Intellectuals move from undeveloped country to advanced country. Therefore, the intellectual class should stop this migration on the strength of their knowledge". Then Dr. Hari Vanmore appealed, that the farming business should be developed using modern technology."

E) Hon. Shri Manoharji Khapane, President, Sahyadri Parisar Shikshan Prasarak Mandal, Pachal:

Speaking on the occasion, Chairperson of the inauguration ceremony, Hon'ble Shri Manoharji Khapane, expressed his views and said that, "the rural areas have suffered a great loss. Many houses in the villages are in a closed position today. There are no people in the villages. So the question has been raised that, who will develop these villages ? Migration causes for great struggle to move to a new place and settle there. Further he said that, we have to understand the solutions came out from the research and overcome the problem of migration."

F) Presence of Dignitaries:

On this occasion, Hon'ble Shri Manohar Khapane, Dr. Hari Vanmore, Dr. Arun Godase, Dr. Apoorva Marathe, Dr. Vidya Jirage, Mr. Chandrakant Lingayat, Mr. Sanjay Joshi, Principal Dr. K. M. Kotwal, Dr. Anant Lokhande and Dr. A. D. Patil were present. Vote of thanks proposed by Dr. V. S. Patil.

3) Second Session: Paper Reading:

The second session was chaired by Dr. Hari Vanmore and Dr. Apoorva Marathe. While reading the paper on Economics and Commerce, the researchers explained the migration and its implications in their locality. People migrate from rural areas to the cities due to lack of employment in rural areas, low wages, more work on farms and the attractions of the city. Rural areas are neglected and urban areas are developing and the cities are overcrowding. The researchers explored the problems in the rural areas.

Dr. Hari Vanmore evaluated the session. He said that, "while guiding the researchers on this occasion the situation in the country of migration is the same everywhere. Researchers' paper readings should include comparative studies. If we ignore this problem, it is likely to intensify." Then Apoorva Marathe said that, "Migration develops the urban economy and affects the economy of the country. The country's economy does not make sense unless the rural economy is developed. Coordination is needed to achieve balanced development of rural and urban economies." In this session, total 20 researchers read the research papers.

4) Third Session: Paper Reading:

The third session was chaired by Dr. Arun Godase and Dr. Vidya Girge. In this session the papers of all the languages and history subjects were read. In this session researchers have studied migration with different angles and read the papers on migration and its effects reflected in the literature, migrations in History, its visible-invisible results and the agonies of migrants.

Dr. Godase said while guiding the attendees on this occasion that all researchers have tried to tackle this problem well. This discussion should go beyond walls and reach different levels of society. Dr. Vidya Girge appealed that, researchers have to put the theme of this conference before their students. Twenty researchers were participated in this session.

5) Fourth Session: Paper Reading of the Students:

The students were given the opportunity to read the papers in this conference. Since the topic is very important from the perspective of the youth of Konkan, they expressed their satisfaction by participating in this conference and said that, they will take the ideas of this conference and strive for rural development without migrating to the city. Ten students were participated in this session. Prof. Dr. Anant Lokhande, Head of the Department of Economics, Sant Rawool Maharaj Mahavidyalay Kudal, chaired this session.

6) State Level Inter Collegiate Essay Competition:

Late Hari Tukaram Khapane State Level Inter Collegiate Essay Competition was held on 'Impact of Migration on Rural Areas and its Solutions'. They mentioned the positive and negative impact of migration on rural areas and suggested the solutions.

The result of this competition is as follows:

Sr. No.	Prize	Name of the Participant	Name of the College
1	First	Miss Tejasvi Santosh Nadankar	D. J. Samant College, Pali, Dist - Ratnagiri
2	Second	Miss Suvidha Tukaram Chavan	Shri Manohar Hari Khapane College of Arts and Commerce, Pachal
3	Third	Miss Swapnali Vasant Shirke	Shri Manohar Hari Khapane College of Arts and Commerce, Pachal

7) Resource Persons:

The following resource persons were guided and participated in this conference:

Sr. No	Name of the Resource person	University/Subject	Role
1	Dr. Hari Vanmore	Dept. of Geography, Shivaji University, Kolhapur	Key note Address and Chairperson of a Technical Session
2	Dr. Arun Godase	Sociology, Mouni Vidyapeeth, Gargoti	Chairperson of a Technical Session
3	Dr. Vidya Girge	Rani Channamma University, Belgaum, Karnataka	Chief Guest and Chairperson of a Technical Session
4	Dr. Apoorva Marathe	Economics, Goa University	Chairperson of a Technical Session
5	Dr. Anant Lokhande	Economics, Senate Member, University of Mumbai	Chairperson of a Technical Session

8) Paper Reading and Publication:

For this Conference total 80 researchers from Maharashtra, Karnataka, Goa States etc. and from Mumbai, Pune, Nashik, North Maharashtra, Nagpur, Amaravati, Shivaji, Solapur, Belgaum and Goa Universities have sent their research papers. 60 research papers were read in three technical sessions. 72 selected research papers will be published in **Aayushi International Interdisciplinary Research Journal (AIIRJ) Peer Review and Indexed Journal ISSN 2349-638X Impact Factor 6.293**. News of the conference have been released in Newspapers and report of the conference has been sent to ICSSR, WRC, Mumbai for implementation.

9) Participation and Attendance:

Sr. No.	Delegates	Total
1	Researchers	45
2	Students	10
3	Resource Persons	05
4	Management Representatives	03
5	Teaching and Non-teaching Staff	20
6	Students' Representatives	17
	Total	100

50 students from the college were present in the conference.

10) Thanks:

Thanks to Dr. Smita Shukla, the Director of ICSSR Western Regional Center, (WRC) Mumbai who has given a grant of Rs. 50 thousand to this conference, so it became possible to organise the conference.

Thanks to Dr. Hari Vanmore, Dr. Arun Godase, Dr. Vidya Jirage, Dr. Apoorva Marathe, Dr. Anant Lokhande who participated in the conference as resource persons and chairpersons, evaluated and guided the sessions and expressed their satisfaction.

Thanks to our Chief Patron and President of Sahyadri Parisar Shikshan Prasarak Mandal, Shri Manohar Hari Khapane who provided his full support to the conference. Also thanks to Secretary, Mr. Chandrakant Lingayat, Member of the management Mr. Sanjay Joshi, teaching and non-teaching staff and others for their participation. Thanks to Principal Dr. K. M. Kotwal for his skilled guidance. Dr. A. D. Patil performed his duty well as a conference coordinator, Mr. N. B. Pachalkar made a good planning and Mr. Prasad Pathare who provided healthy and tasty food. Thanks all.

Place : Raypatan

Date :

Prof. Dr. A. D. Patil
Conference Coordinator

IQAC - Coordinator
Shri- M. H. Khapane College of
Arts & Commerce, Pachal.

Dr. K. M. Kotwal
Principal

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM, PACHAL
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

॥ विद्या अमृतम् अरतुते ॥

सहाय्य परिस्तर शिक्षण प्रसारक मंडळ पाचल संबलित
श्री. मनोहर हरी खापणे कला
व वाणिज्य महाविद्यालय

पाचल-रायपाटण

ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी, ४१६७०४

IAQC, इतिहास, मराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स विभाग
आयोजित

एक दिवसीय

राष्ट्रीय परिषद

(ऑनलाईन)

दि. २४/०९/२०२१

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे
विचार आणि कार्य

डॉ. प्रमोद शि. मेश्राम, प्रभारी प्राचार्य

श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय

पाचल-रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी.

1

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विचार आणि कार्य

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे भारतातील एक महान समाज सुधारक, तत्वज्ञ, दूरदर्शी राजकारणी, अर्थशास्त्रज्ञ, प्रगल्भ बुद्धिमत्ता असणारे मानवतावादी, हुशार शिक्षण तज्ञ, उत्तम वक्ते आणि लेखक होते. ते खरे कवयदेशीर विद्वतने तळपणारे विद्वान, अपवादाल्मक लोकशाही दृष्टीचे संवैधानिक तज्ञ, औदार्यसिन्धु वर्गाचे विजेते, भारतीय महिलांच्या स्वातंत्र्याचे पुरस्कर्ते, आणि मुख्य म्हणजे एक महान राष्ट्र निर्माते होते. त्यांच्या स्वतःच्या शब्दांत, त्यांचे तत्वज्ञान समागत, बंधुत्व आणि सामाजिक न्यायामध्ये अंतर्भूत आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी राष्ट्र निर्माणाला दिलेले योगदान समजून घेण्यासाठी आणि भारतात सामाजिक लोकशाही विकसित करण्यासाठी, त्यांनी केलेल्या कार्यावर प्रकाश टाकण्यासाठी ही ऑनलाईन राष्ट्रीय परिषद आयोजित केली आहे.

शोधनिबंधाचे उपविषय

सामाजिक -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे अटक्या व विमुक्ततासाठीचे कार्य
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे सामाजिक विचार
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची सिद्धांतवादी सामाजिक चळवळ
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे धर्मोत्तर
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी घडवून आणलेले सत्याग्रह
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची पत्रकारिता आणि सामाजिक विचार
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे शिक्षण विषयक विचार व कार्य
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा शैक्षणिक दृष्टिकोन
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व सामाजिक आंदोलन
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची समाजरचनेची सैद्धांतिक मांडणी

११) समाजशास्त्रज्ञ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

जन्मव्यवस्थापक -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे उर्जा विषयक धोरण
- जलनियोजन तज्ञ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व सहकार शेतीविषयक कार्य

2

धार्मिक -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर धर्मशास्त्राचे अभ्यासक
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व बौद्धधम्म विषयक विचार व कार्य
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी जाती निर्मूलनासाठी केलेले कार्य
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे लोकशाहीसंबंधी कार्य व विचार
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व बौद्धधम्म टीशितांमधील परिवर्तन

अर्थिक -

- अर्थतज्ञ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- करयुक्त तज्ञ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- सत्यज्ञानाचे अभ्यासक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे आर्थिक विचार
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या इष्टिकेनमून आर.बी.आय.ची स्थापना

राजकीय -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे राजकीय विचार
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व स्वतंत्र मजूर पक्ष
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व बौद्धमूळ करत फेडरेशन
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची दृष्टीवादाची संकल्पना
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आधुनिक भारताचे चिंतक

सांस्कृतिक -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे सांस्कृतिक कार्य
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची जातीअंताची चळवळ

साहित्यिक -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे साहित्य विषयक विचार व कार्य
- पत्रकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- ग्रंथकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांचा साहित्यावरील प्रभाव (मराठी, हिंदी, इंग्रजी)
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व संतसाहित्य
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व हिंदी साहित्य

कृषि -

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे शेतीविषयक विचार व कार्य
- कृषितज्ञ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

3

महिलांविषयक -

- १) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या महिलांसंबंधी इष्टिबोधन व कार्य
- २) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व हिंदू कोडबीज
- ३) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे कुटूंब निवोजन विषयक विचार व कार्य
- ४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे स्त्री कामगारविषयक कार्य
- ५) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या चळवळीतील स्त्रीयांचे योगदान कामगार -

- १) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे कामगार विषयक विचार व कार्य
  - २) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पूर्वे पूर्वास्त्युयांची चळवळ
  - ३) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे माकसकाटासंबंधी विचार
  - ४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे फाळणीविषयक विचार
  - ५) विज्ञाननिष्ठ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
  - ६) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे संविधान विषयक कार्य
  - ७) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व समाजवाद
  - ८) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व त्यांचे स्फूर्तिस्थान
- या विषया व्यतिरिक्त डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या संबंधी कोणत्याही पैलूवर संशोधन पेपर लिहिले जाईल.

संयोजन समिती

सहा.प्रा.डॉ.ए.डी.पाटील सहा.प्रा.एस.व्ही.निंबाळकर
मुख्य समन्वयक आय.क्यू.ए.सी. समन्वयक

सहसमन्वयक

सहा.प्रा. डॉ. व्ही. एस. पाटील सहा.प्रा. एन. जी. देवन
सहा.प्रा.एस.एस. धैंगडे सहा.प्रा.डॉ. बी. टी. दाभाडे
सहा.प्रा. डॉ.एस.एस.वाघमारे सहा.प्रा. बी. ए. कश्यप
सहा.प्रा. आर. पी. बेळेकर श्री. एम. आर. कौडगुर्ले
श्री. एन. बी. पाचलकर श्री. आर. ए. घव्हाण
श्री. एस. एल. सत्रे सी. एस. व्ही. कोलते

ऑनलाईन परिषदेचे नियम

- १) ऑनलाईन राष्ट्रीय परिषदेमध्ये देशातील सर्व संशोधक विद्वार्थी, होषी अभ्यासक व प्राध्यापकांना सहभागी होण्याची संधी असेल.
- २) संशोधक विद्वार्थी व प्राध्यापकांना खालील दिलेल्या विषयांपैकी कोणत्याही एक विषयवर मराठी / हिंदी / English या भाषेत आपला शोधनिबंध सादर करता येईल.
- ३) मराठी व हिंदी भाषेसाठी Kruti Dev 055/Unicode, पॉन्ट साईज 14, इंग्रजीसाठी Times of New Roman, Font Size 12 या fonts चा वापर करता येईल.
- ४) File Format in MS-Word 2010, Paper Size - A4, ओळखीतील अंतर 1.5 असावे, शोधनिबंध वर फाईल आणि पीडीएफ स्वरूपात सॉफ्ट कॉपी व हार्ड कॉपी अशा दोन्ही स्वरूपात mshknatconf21@gmail.com या ईमेलवर पाठवावा.
- ५) शोधनिबंधाची शब्द मर्यादा १५०० ते २००० इतकी असेल.
- ६) दि. ३१ ऑगस्ट २०२१ पर्यंत आलेल्या शोधनिबंधाचाच विचार केला जाईल.
- ७) या परिषदेतील शोधनिबंध "International Peer Reviewed and Index Research Journal "B Aardhar" with ISSN No. 2278-9308 & Impact factor is 7.675 हार्ड कॉपी मध्ये प्रकाशित केले जातील.
- ८) ऑनलाईन राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभागी झालेल्या आणि निबंध सादर केलेल्या सर्व संशोधक विद्वार्थी व प्राध्यापकांना Online प्रमाणपत्र दिले जाईल.
- ९) परिषदेचे शोध निबंध शुल्क भरल्यानंतर फावतीचा डिजिटल प्रॉफिट अथवा फोटो ९४०५७७४४९९ या व्हॉट्सअप क्रमांकावर किंवा शोधनिबंधसोबतच mshknatconf21@gmail.com या ईमेलवर पाठवावा.
- १०) नोंदणी शुल्क रु. ६००/- खालील बँक खात्यावर जमा करावेत.

Principal, Shri. M. H. Khapane College of Arts & Comm.

Pachal

Account No. : 141910110019002
Bank Name : Bank of India
IFSC Code : BKID0001419
Branch : Pachal (M.S.)

कार्यक्रम पत्रिका

दि. २५ सप्टेंबर २०२१

पहिले सत्र - स. १०.३० ते १२.३०

बीज भाषक -

प्रा. डॉ. संदेश वाघ,

अध्यक्ष - मुंबई विद्यापीठ इतिहास अभ्यास मंडळ

अध्यक्षीय मनोगत -

श्री. मनोहर हरी खापणे,

अध्यक्ष - सत्यादि परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल

दुसरे सत्र - स. १.०० ते ३.३०

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची परिकरिता -

प्रा. डॉ. संतोष बन्सोड,

समन्वयक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अभ्यास केंद्र, अमरावती

महिला उत्थान में डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरजी की भूमिका और कार्य -

प्रा. डॉ. प्रीती बागडे-खंदारे,

डॉ. हरिसिंग गौर सेंट्रल विद्यापीठ, सागर, मध्यप्रदेश

सत्राध्यक्ष -

डॉ. ताराचंद गेडाम,

प्राचार्य, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आर्ट्स, कॉमर्स व सायन्स कॉलेज सुरतोसी, ता. देवरी, जि. गोंदिया

॥ विद्या अमृतम् अश्नुते ॥

सहाय्य परिषर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल संचलित

श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय

पाचल-रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी, ४१६७०४

First Time Affiliation No. AFF/Recog./5323 of 1994 Dated 18th October 1994

Permanent Affiliation No. Aff-II/ICD/2015-16/1121 dated 16.09.2015, ISO 9001:2015 Certified

Re-Accredited by NAAC with 'B' Grade Recognised under Section 2(f) & 12(b) of the UGC Act, 1956

आय.व्यु.ए.सी., इतिहास, मराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स विभाग आणि

इतिहास विभाग, मुंबई विद्यापीठ आयोजित

भारतीय सामाजिक विज्ञान अनुसंधान परिषद, मुंबई

पुरस्कृत

एक दिवसीय आंतरविद्याशाखीय राष्ट्रीय परिषद (ई-परिषद)

Indian Council of
Social Science Research

भारतीय स्वातंत्र्याची ७५ वर्षे

(मंगळवार दि. १५/०३/२०२२, वेळ स. १०.३० ते दु. ४.००)

- उद्घाटक -

श्री. मनोहर हरी खापणे
अध्यक्ष,
सहाय्य परिषर शिक्षण प्रसारक
मंडळ, पाचल

- चीजभाषक -

डॉ. आदित्य मुखर्जी
माजी प्राध्यापक
सीएचएस, एसएसएस, जेएनयु
नवी दिल्ली

- संसाधनव्यक्ती -

डॉ. प्रकाश मसरराम
प्रभारी विभाग प्रमुख
इतिहास विभाग,
मुंबई विद्यापीठ

- सत्राध्यक्ष -

डॉ. सुधाकर लहुपचंग
प्राचार्य, एस.एम.डी.एन. कॉलेज कळंबोली
सदस्य, इतिहास अभ्यास मंडळ,
मुंबई विद्यापीठ

- विशेष उपस्थिती -

श्री. चंद्रकांत लिंगायत
सरचिटणीस, सहाय्य परिषर शिक्षण
प्रसारक मंडळ, पाचल

- विशेष उपस्थिती -

प्रो. स्मिता शुक्ला
मानद संचालक,
आय.सी.एस.एस.आर. मुंबई

प्रभारी प्राचार्य

डॉ. प्रमोद शि. मेश्राम
श्री. मनोहर हरी खापणे कला व
वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण

Registration Link - <https://forms.gle/uUjKVThktYNI9X7v5>

Zoom Meeting - <https://us06web.zoom.us/j/817427487397?pwd=VnhhdjRBeD8wN2d3ZnQrY0xROUMvdr09>

E-Certificates will be provided to the participants after submitting the feedback form.

More Contact : 9404774499[Dr. Meshram], 9420053499[Dr. Dabhade], 9420053499[Asst. Prof. Nimbalkar]

सह्याद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल संचलित

श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण

मु.पो. रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी, ४१६७०४

आय.क्यू.ए.सी., इतिहास, मराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स विभाग

आणि

इतिहास विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई

आयोजित

एक दिवसीय आंतरविद्याशाखीय राष्ट्रीय परिषद (ई-परिषद)

(दि. १५ मार्च २०२२)

विषय - भारतीय स्वातंत्र्याची ७५ वर्षे

सर्वाना सप्रेम नमस्कार,

- सह्याद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळाचे श्री मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी तसेच आय.क्यू.ए.सी., इतिहास, मराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स विभाग आणि इतिहास विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्वतंत्र भारताच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त "भारतीय स्वातंत्र्याची ७५ वर्षे" या विषयावर दि. १५ मार्च २०२२, सकाळी १०.३० वा. एक दिवसीय राष्ट्रीय ऑनलाईन परिषद आयोजित करण्यात आलेली आहे. तरी संबंधित विषयांवर संशोधन लेख पाठवावेत.

ऑनलाईन परिषदेचे नियम -

- १) ऑनलाईन राष्ट्रीय परिषदेमध्ये देशातील सर्व संशोधक विद्यार्थी, अभ्यासक व प्राध्यापकांना सहभागी होण्याची संधी आहे.
- २) संशोधक विद्यार्थी व प्राध्यापकांना खालील दिलेल्या विषयांपैकी कोणत्याही एका विषयावर मराठी / हिंदी / इंग्रजी या भाषेत आपला शोधनिबंध सादर करता येईल.
- ३) राष्ट्रीय परिषदेची प्राप्त झालेले संशोधन पेपर U.G.C. CARE Journal "SANSHODHAK" ISSN:2394-5990 या अंकामध्ये प्रकाशित केले जातील.
- ४) मराठी व हिंदी भाषेसाठी Unicode, फॉन्ट साईज १२, इंग्रजीसाठी Calibri/Time New Roman, Font Size 12 या fonts चा वापर करता येईल.
- ५) File Format in MS-Word, Paper Size - A4, ओळीतील अंतर 1.15/1.5 असावे. शोधनिबंध वर्ड फाईल आणि पीडीएफ सॉफ्ट कॉपी स्वरूपात mhknkmarch2022@gmail.com या ईमेलवर पाठवावा व परिषदेचे शोध निबंध शुल्क भरल्यानंतर पावतीचा स्ट्रिकनशॉट अथवा फोटो 9421142755 या whatsapp क्रमांकावर किंवा शोधनिबंधासोबतच mhknkmarch2022@gmail.com या ईमेलवर पाठवावा.
- ६) शोधनिबंधाच्या पहिल्या पानावरच संशोधन लेखाचे शिर्षक, संशोधकाचे पूर्ण नाव, पद, महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता, मोबाईल क्रमांक आणि ईमेल लिहिणे बंधनकारक आहे. संशोधन लेखाच्या शेवटी संशोधनासाठी वापरण्यात आलेल्या संदर्भ ग्रंथांची सूची APA फॉर्मॅटमध्ये देणे बंधनकारक आहे.
- ७) शोधनिबंधाचा नगददर्शक नियमानुसारच असावा.

८) शोधनिबंधाची शब्द मर्यादा १५०० ते २००० इतकी असावी.

९) ऑनलाईन राष्ट्रीय परिषदेमध्ये सहभागी झालेल्या आणि निबंध सादर केलेल्या सर्व संशोधक विद्यार्थी व प्राध्यापकांना Online प्रमाणपत्र दिले जाईल.

१०) दिनांक १२ मार्च २०२२ पर्यंत आलेल्या शोधनिबंधाचाच विचार केला जाईल.

११) नोंदणी व प्रकाशन शुल्क रु. १,८००/- खालील बँक खात्यावर जमा करावे.

Name : Principal, Shri. M. H. Khapane College of Arts & Comm. Pachal
Account No. : 141910110019002
Bank Name : Bank of India
IFSC Code : BKID0001419
Branch : Pachal (Maharashtra), 416704

शोधनिबंधाचे उपविषय -

- १) महिला सक्षमीकरणाचे बदलते स्वरूप
- २) स्वातंत्र्योत्तर काळातील वाढते शहरीकरण
- ३) भारतीय शेती उद्योगाचे आधुनिकीकरण
- ४) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरचे सांस्कृतिक परिवर्तन
- ५) स्वातंत्र्यानंतरची राजकीय स्थिती
- ६) स्वातंत्र्यानंतरचे पर्यटनविषयक धोरण
- ७) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरचे आर्थिक धोरण
- ८) माहिती तंत्रज्ञानाचे बदलते स्वरूप
- ९) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरची पत्रकारीता
- १०) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरचे बदलते शैक्षणिक धोरण
- ११) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरचे कामगारांविषयक बदलते धोरण
- १२) स्वातंत्र्योत्तर काळातील सहकार धोरण
- १३) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरचे जाती निर्मूलन
- १४) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरची बदलती आंदोलने
- १५) स्वातंत्र्योत्तर काळातील भारतीय साहित्य
- १६) स्वातंत्र्योत्तर काळातील लोकशाहीचे सबलीकरण
- १७) स्वातंत्र्योत्तर भारतीय परराष्ट्रीय धोरण
- १८) भारतीय स्वातंत्र्योत्तर काळातील ग्रंथालये
- १९) स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील आरोग्यविषयक बदलते स्वरूप-धोरण
- २०) भारतीय स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील शेतीविषयक धोरण
- २१) भारतीय स्वातंत्र्यानंतरची कायदा व सुव्यवस्था
- २२) स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील सामाजिक स्थित्यंतरे

टिप : संशोधक विद्यार्थी व प्राध्यापकांनी आपला शोधनिबंध दिनांक १२ मार्च २०२२ पर्यंत mhkncmarrh2022@gmail.com या ईमेलवर पाठवावा. भारतीय स्वातंत्र्याचे अमृत महोत्सवी वर्ष या अनुषंगाने कोणत्याही विषयावर संशोधन पेपर पाठवू शकता.

डॉ. प्रकाश मसराम
इतिहास विभाग प्रमुख, इतिहास विभाग,
मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
मोबा. ९६५३२७३०६६

डॉ. प्रमोद. एस. मेश्राम
प्रभारी प्राचार्य
श्री. मनोहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय,
पाचल-रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी,
मोबा. ९४०४७७४४९९

- ❖ I.Q.A.C. Co-ordinator – Asst. Prof. Sanjay V. Nimbalkar
- ❖ Chief Organizer – Asst. Prof. Dr. B. T. Dabhade
- ❖ Co-ordinator – Mr. M. R. Kondagurle (Librarian)

Organizing Committee-

- Asst. Prof. Dr. A. D. Patil
- Asst. Prof. Dr. V. S. Patil
- Asst. Prof. S. S. Dhongade
- Asst. Prof. N. G. Devan
- Asst. Prof. Dr. S. S. Waghmare
- Asst. Prof. B. A. Kashyap
- Asst. Prof. Rajashri Belekar

❖ अधिक माहितीसाठी संपर्क :

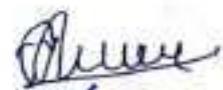
- Mr. S. V. Nimbalkar, Mob. 9420053499
- Dr. B. T. Dabhade, Mob. 9421142755
- Mr. M. R. Kondagurle, Mob. 9422590940
- Miss. Rajashri Belekar, Mob. 7774976682
- Sou. Sneha Kolate, Mob. 7276717737

नोंदणी करण्यासाठी लिंक : <https://forms.gle/uUjKVThktYNI9X7v5>

खालील लिंकवरून whatsapp ग्रुप जॉईन करावा : <https://chat.whatsapp.com/DSNMXueLLvp2yYiWnFL165>

IQAC - Coordinator
Shri. M. H. Khapane College of
Arts & Commerce, Pachal.

प्राचार्य
श्री. मनोहर हरी खापणे कॉलेज ऑफ
आर्ट्स अँड कॉमर्स, पाचल
बु.पो. रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी - ४१६००५

सहाद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल

श्री. मनीहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण

मु. पो. रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी - ४१६ ७०४

आणि

अंतर्गत दर्जा हमी समिती (IOAC) आयोजित

वरिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची

एक दिवसीय राष्ट्रीय ऑनलाईन परिषद

मंगळवार दिनांक १८/०१/२०२२

❖ कार्यक्रम पत्रिका ❖

सत्र पहिले

सकाळी १०.३० ते १०.३५ सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. व्ही. एस. पाटील (सुत्रसंचालन)

१०.३५ ते १०.४२ श्री. नरेश पाचलकर (अध्यक्षीय परिचय)

१०.४२ ते १०.५२ सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. ए. डी. पाटील (प्रस्तावना)

१०.५२ ते ११.०२ प्रभारी प्राचार्य डॉ. पी. एस. मेस्त्राम (मनोगत)

११.०२ ते ११.०९ सौ. एस. व्ही. कोलते (बिजभाषक परिचय)

११.०९ ते ११.४० मा. डॉ. संजय जगताप (बिजभाषण)

विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, कोकण विभाग, पन्वेल

११.४० ते ११.४७ श्री. राजेश चव्हाण (मार्गदर्शक परिचय)

११.४७ ते १२.४७ मा. श्री. चंद्रशेखर खामकर (मार्गदर्शक)

विषय - सेवा पडताळणी, वेतन निश्चिती, सेवा पुस्तक नोंदी व अभिलेख जतन

१२.४७ ते ०१.०० मा. श्री. मनोहरजी खापणे (अध्यक्षीय मनोगत)

अध्यक्ष, सहाद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल

०१.०० ते ०१.०५ सहाय्यक प्राध्यापक बी. ए. कश्यप (आभार)

सत्र दुसरे

दुपारी ०१.४० ते ०१.५० सहाय्यक प्राध्यापक एस. व्ही. निंबाळकर (सुत्रसंचालन)

०१.५० ते ०२.०० सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. बी. टी. दाभाडे (अध्यक्षीय परिचय)

०२.०० ते ०२.०७ सहाय्यक प्राध्यापक डॉ. एस. एस. वाघमारे (मार्गदर्शक परिचय)

०२.०७ ते ०३.०७ मा. अॅड. श्री. शिवराम जानकर (मार्गदर्शक)

निवृत्त लेखाधिकारी

विषय - सेवा निवृत्ती/पुढुंब निवृत्ती वेतन प्रस्ताव, भविष्य निर्वाह निधी प्रस्ताव, लेखा लेखन व परिक्षण

०३.०७ ते ०३.२० मा. श्री. चंद्रकांत लिंगायत (अध्यक्षीय मनोगत)

सरचिटणीस, सहाद्री परिसर शिक्षण प्रसारक मंडळ, पाचल

०३.२० ते ०३.२५ सहाय्यक प्राध्यापक आर. पी. बेळेकर (आभार)

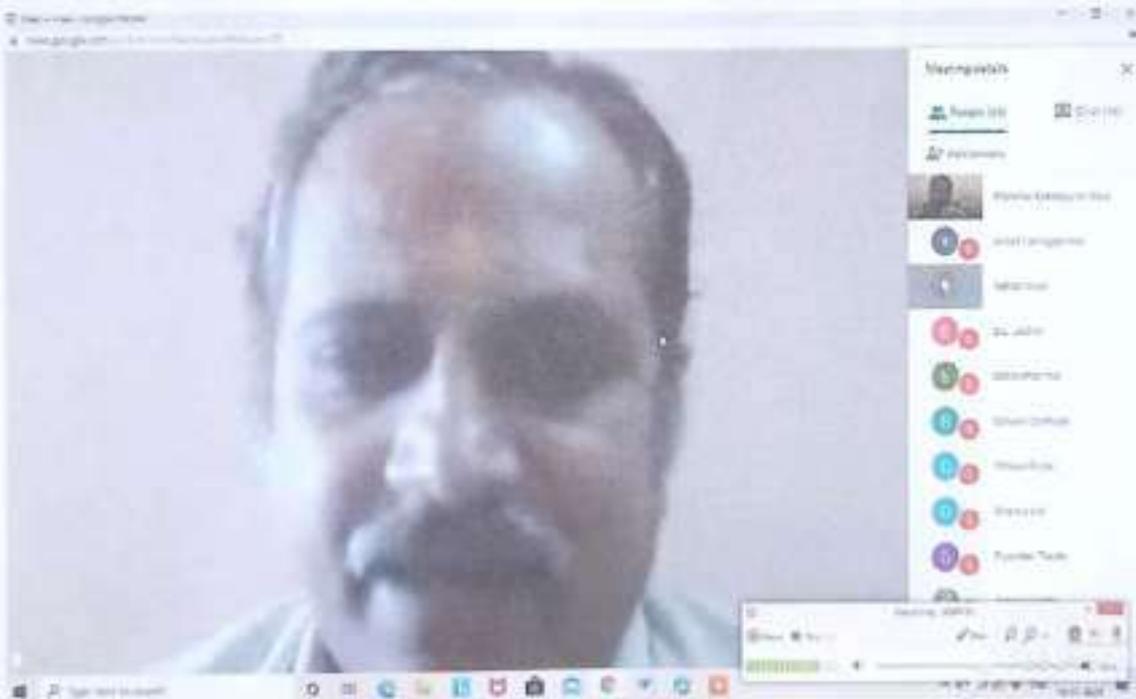

Conference / Workshops Photos

National Webinar on "Education During COVID-19 Pandemic Situation and COVID-19 Education" held on 18/07/2020

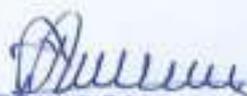

Prin. Dr. K. M. Kotwal, Shri. M. H. K. College, Pachal, Delivered an Introductory speech and Intent Intention Thoughts on COVID-19 Pandemic Situation.

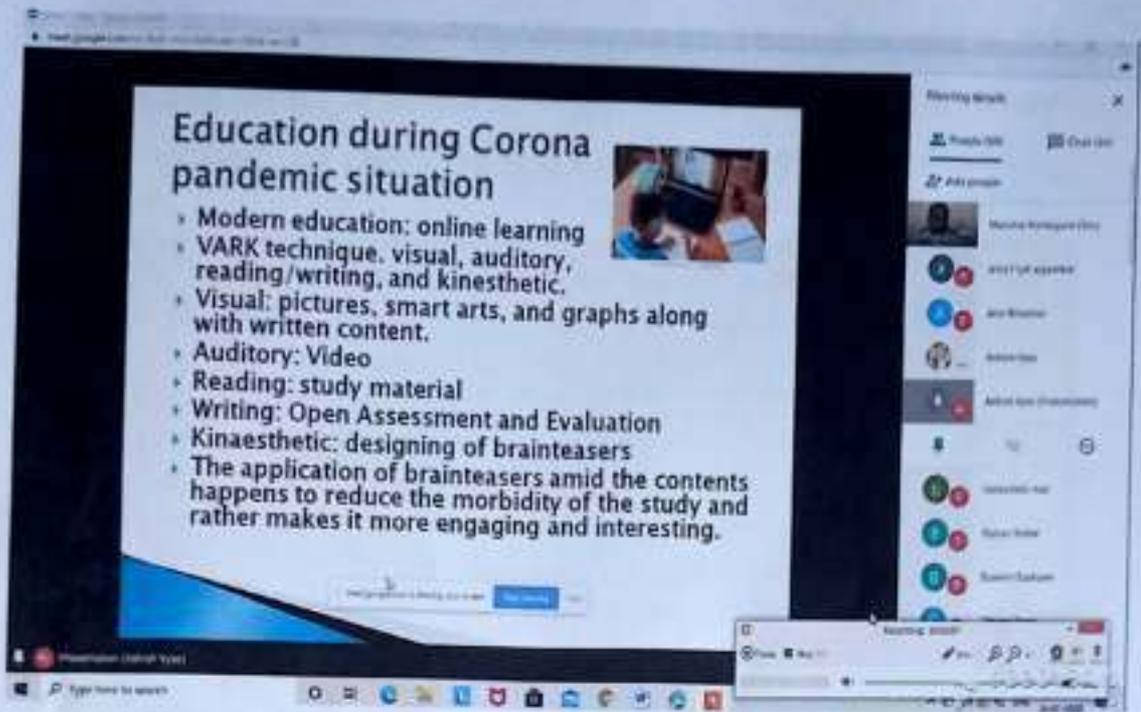

Prof. Ashish Vyas, ZES's ZIBAKAR, Pune, Delivered Lecture on "Education during COVID-19 Pandemic Situation and COVID-19 Education".

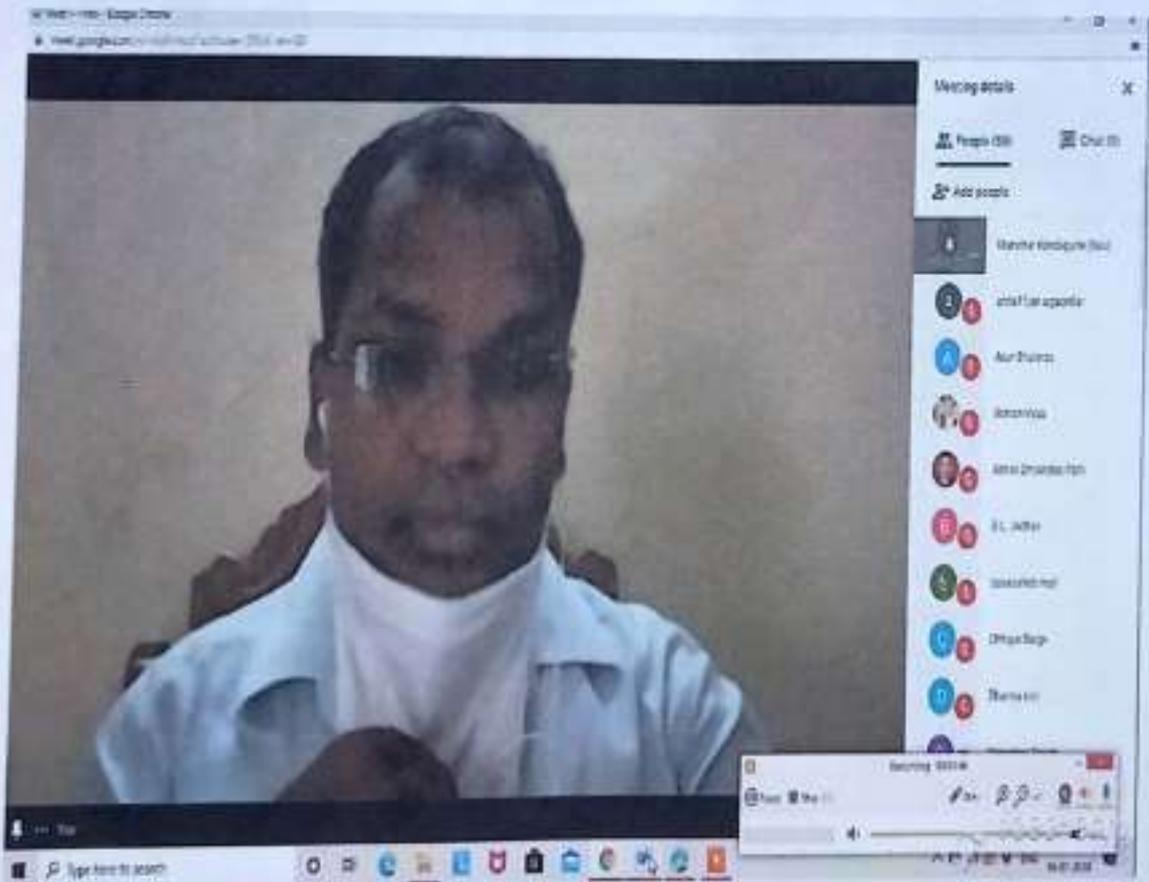

PRINCIPAL

SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ramnagiri

PPT Presented during Speech by Prof. Ashish Vyas, ZES's, ZIBAKAR, Pune

Introduction and Vote of Thanks by Prof. M. R. Kondagurle, Librarian, Shri. M. H. K. College, Pachal.

M. R. Kondagurle
 PRINCIPAL
 SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
 COLLEGE OF ARTS & COM, PACHAL
 A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ramnagar

One Day Online National Conference on Thoughts and Work of Dr. Babasaheb Ambedkar organized by IQAC and other dept. of the College held on 29/09/2021

॥ विश्व जगत्सु महान् ॥

महादि परितः शिक्षण प्रसारक संस्थान, पाचल

श्री. मनीहर हरी खापणे कला व वाणिज्य महाविद्यालय,

पाचल-रायपाटण, ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी, ४१६७०४

First Time Affiliation No. Aff/Recog./5323 of 1994 Dated 15th October 1994
Permanent Affiliation No. Aff-IL/ICD/2015-16/1123 dated 16.09.2015, ISO 9001:2015 Certified
◆ Re-Accredited by NAAC with 'B' Grade ◆ Recognized under Section 2(f) & 12(h) of the UGC Act, 1956

IQAC, इतिहास, सराठी, हिंदी, इंग्रजी व कॉमर्स विभाग

आयोजित

एक दिवसीय ऑनलाईन राष्ट्रीय परिषद

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे
विचार आणि कार्य

- अध्यक्ष -

डा. डॉ. मनीहर हरी
अध्यक्ष, इतिहास अभ्यास
संज, मुंबई विद्यापीठ

सुपरवाय्. २९/०९/२०२१
वेळ १०.३० ते ४.००

- उपाध्यक्ष -

श्री. मनीहर हरी खापणे
अध्यक्ष, महादि परितः
शिक्षण प्रसारक संस्थान, पाचल

डॉ. प्रमोद कि. मेखान, प.पाचले
श्री. मनीहर हरी खापणे कला व
वाणिज्य महाविद्यालय, पाचल-रायपाटण

श्री. सदानंद आ. निगम
सहाय्यक प्राचार्य,
महादि परितः शिक्षण प्रसारक संस्थान,

<p>संस्थापनअध्यक्षी</p> <p>विषय - डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची परकाटिण</p> <p>डा. डॉ. मनीष बन्सोड संस्थापक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अभ्यास केंद्र, उजवाडी</p>	<p>संस्थापनअध्यक्षी</p> <p>विषय - महिला उत्पान में डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची की भूमिका वर कार्य</p> <p>डा. डॉ. पूजा बागडे-खंडारे डॉ. इतिहास और संदेश विद्यापीठ, सागर, जयपूर</p>	<p>समापक</p> <p>डॉ. आनंद भंडार सहाय्यक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अभ्यास केंद्र व साधन केंद्र मुंबई, रा. देवरी, जि. रत्नागिरी</p>
--	---	---

Registration Link - https://forms.gle/9N*4H1UwvR5Gcmf6A

Zoom Meeting - <https://us02wft.zoom.us/j/83699191269?pwd=UjFkbjFpbnVkdzR1a7Q0YkUWd0ZlF1aD09>

E-Certificates will be provided to the participants after submitting the feedback form.

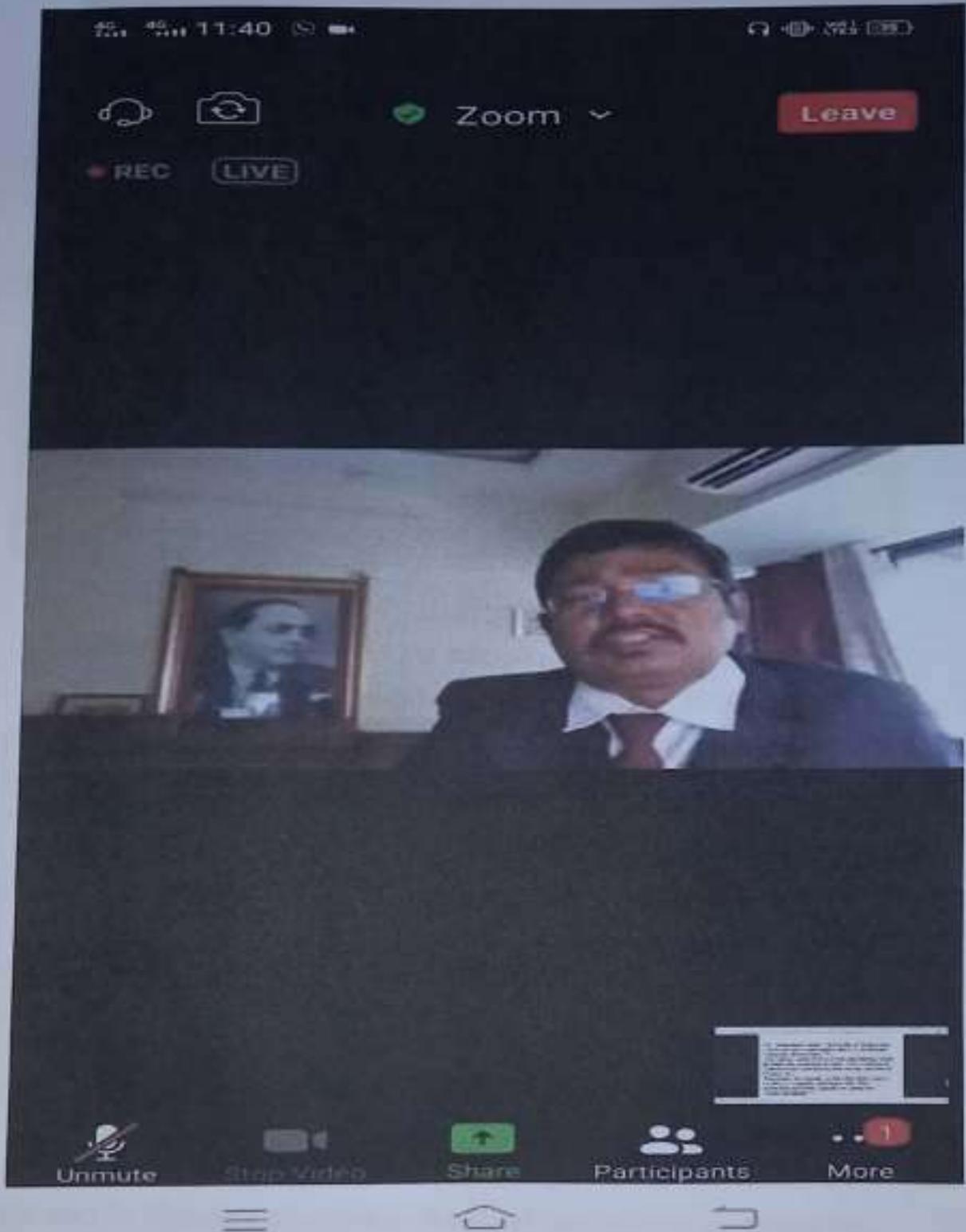
More Contact : 8793517614, 9420053499, 9421142774

Brochure of Conference

PRINCIPAL

SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypatan, Tel- Rajapur, Dist- Ratnagiri

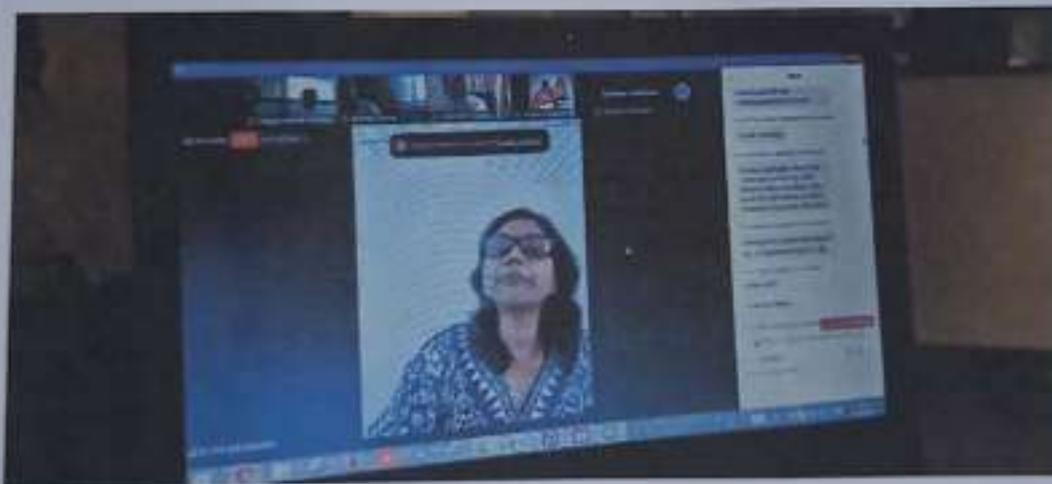
Dr. Sandesh Wagh delivering Keynote Address in the One Day Online National Conference on Thoughts and Work of Dr. Babasaheb Ambedkar held on 29/09/2021

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM, PACHAL
A/P Raypetan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

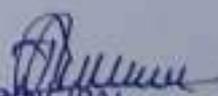

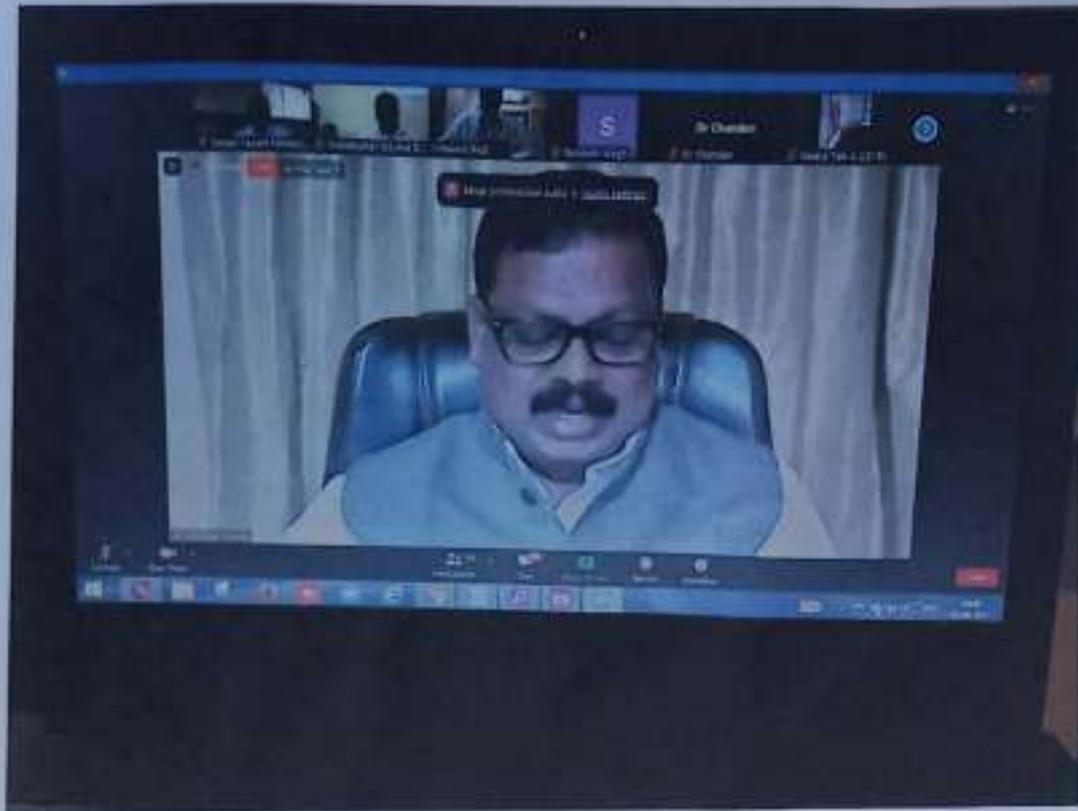
Dr. Tarachand Gedam Delivering speech as Chair of the Session in the One Day Online National Conference on Thoughts and Work of Dr. Babasaheb Ambedkar held on 29/09/2021

Dr. Priti Bagade-Khandare Delivering speech as resource person in the One Day Online National Conference on Thoughts and Work of Dr. Babasaheb Ambedkar held on 29/09/2021

PRINCIPAL
SHRI MANDHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM, PACHAL
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

Dr. Pramod Meshram, I/C Principal, Delivering speech as in the One Day Online National Conference on Thoughts and Work of Dr. Babasaheb Ambedkar held on 29/09/2021

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Haypetan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

**One day Online and Offline National conference on
India in 21st Century organized by IQAC of the College
with Collaboration of ICSSR and Ambedkarite History
Association on 14/10/2022**

**Dr. Sanjay Jagtap, Joint Director, Konkan Region Higher Education,
Panvel, Government of Maharashtra delivering Speech as guest**

Manohar
PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypetan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

Presented Guests

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM, PACHAL
A/P Raypetan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

One day Online National conference on 75 Years of India Independence organized by , IQAC of the College with Collaboration of ICSSR and Dept. of History, University of Mumbai on 15/03/2022

Prof. Sanjay Nimbalkar, IQAC Coordinator delivering introductory speech in the conference held on 15/03/2022

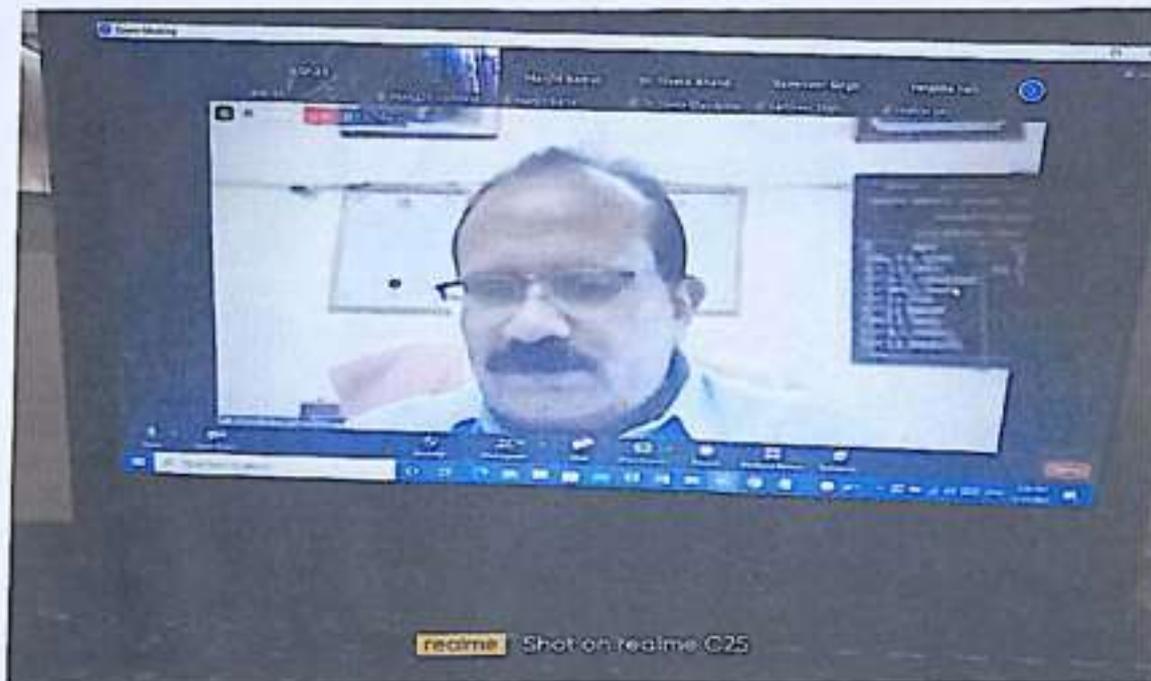
Dr. Prakash Masaram, Delivering speech as Resource Person in One Day Online National Conference on 75 years of India Independence held on 15/03/2022

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

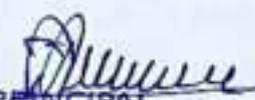

Dr. B. T. Dabhade, Welcoming to all in One Day Online National Conference on 75 years of India Independence held on 15/03/2022

Dr. Sudhakar Lahupachang, Delivering speech as Chair of Session in One Day Online National Conference on 75 years of India Independence held on 15/03/2022

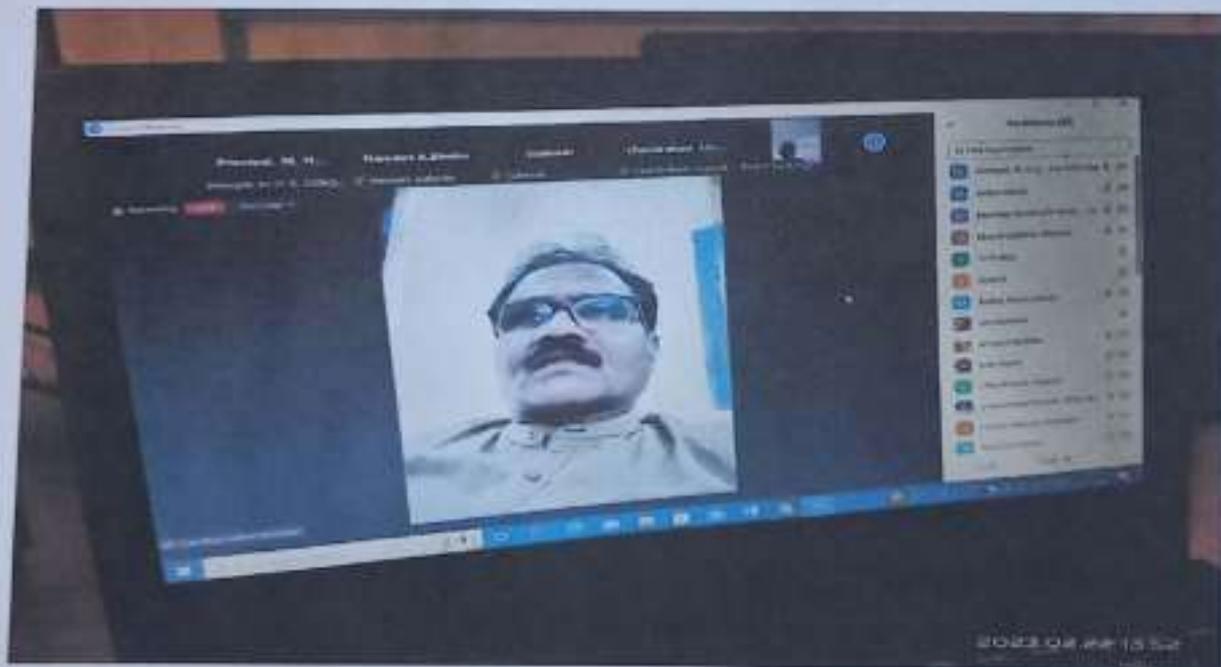

 PRINCIPAL
 SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
 COLLEGE OF ARTS & COM, PACHAL
 A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

**One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees
on Office Administration and Management organized by
IQAC of the College held on 22/02/2023**

**Mr. Santosh Shahapurkar Delivering Speech in One Day National Online
Conference of Non-Teaching Employees on Office Administration and
Management organized by IQAC of the College held on 22/02/2023**

**Mr. Chandrashekar Khamkar, Government Auditor, JD Office, Pannel, delivering
speech in One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees on Office
Administration and Management organized by IQAC of the College held
on 22/02/2023**

PRINCIPAL

SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHHAL
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

Dr. P. S. Meshram, I/C Principal, Delivering introductory speech in One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees on Office Administration and Management organized by IQAC of the College held on 22/02/2023

Dr. P. S. Meshram
PRINCIPAL

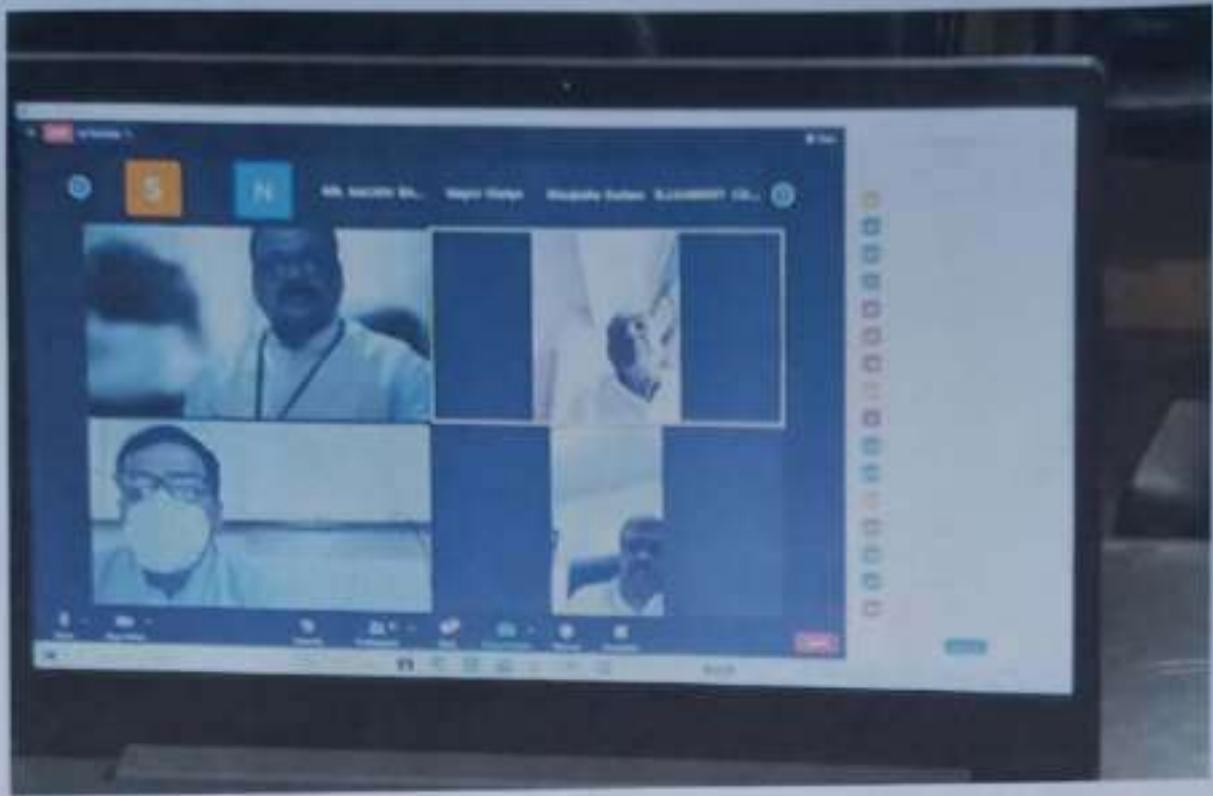
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

Hon. President Shri. Manoharaji Khapane delivering speech as Chair of the Conference in One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees organized by IQAC of the College held on 18/01/2022

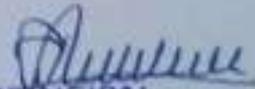

Manohar Hari Khapane
PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypeten, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

Dr. B. T. Dubhade (Convenor) delivering introductory speech in One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees organized by IQAC of the College held on 18/01/2022

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypetan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

**One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees
organized by IQAC of the College held on 18/01/2022**

Adv. Shivram Jankar (Retired Auditor) Delivering speech on Family pension in One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees organized by IQAC of the College held on 18/01/2022

Dr. Sanjay Jagtap, Joint Director, Higher Education Konkarn Region Panel, Delivering speech in One Day National Online Conference of Non-Teaching Employees organized by IQAC of the College held on 18/01/2022

PRINCIPAL

SHRI MANGHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHA
A/P Raypatar, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

One day Workshop on New Changes and Process of
NAAC Accreditation Organized by IQAC of the College
held on 27/03/2021

Dr. A. M. Shaikh delivering speech in One day Workshop on
New Changes and Process of NAAC Accreditation Organized
by IQAC of the College held on 27/03/2021

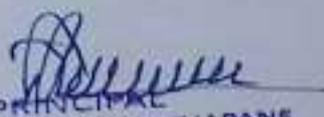

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM, PACHAL
A/P Kaypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

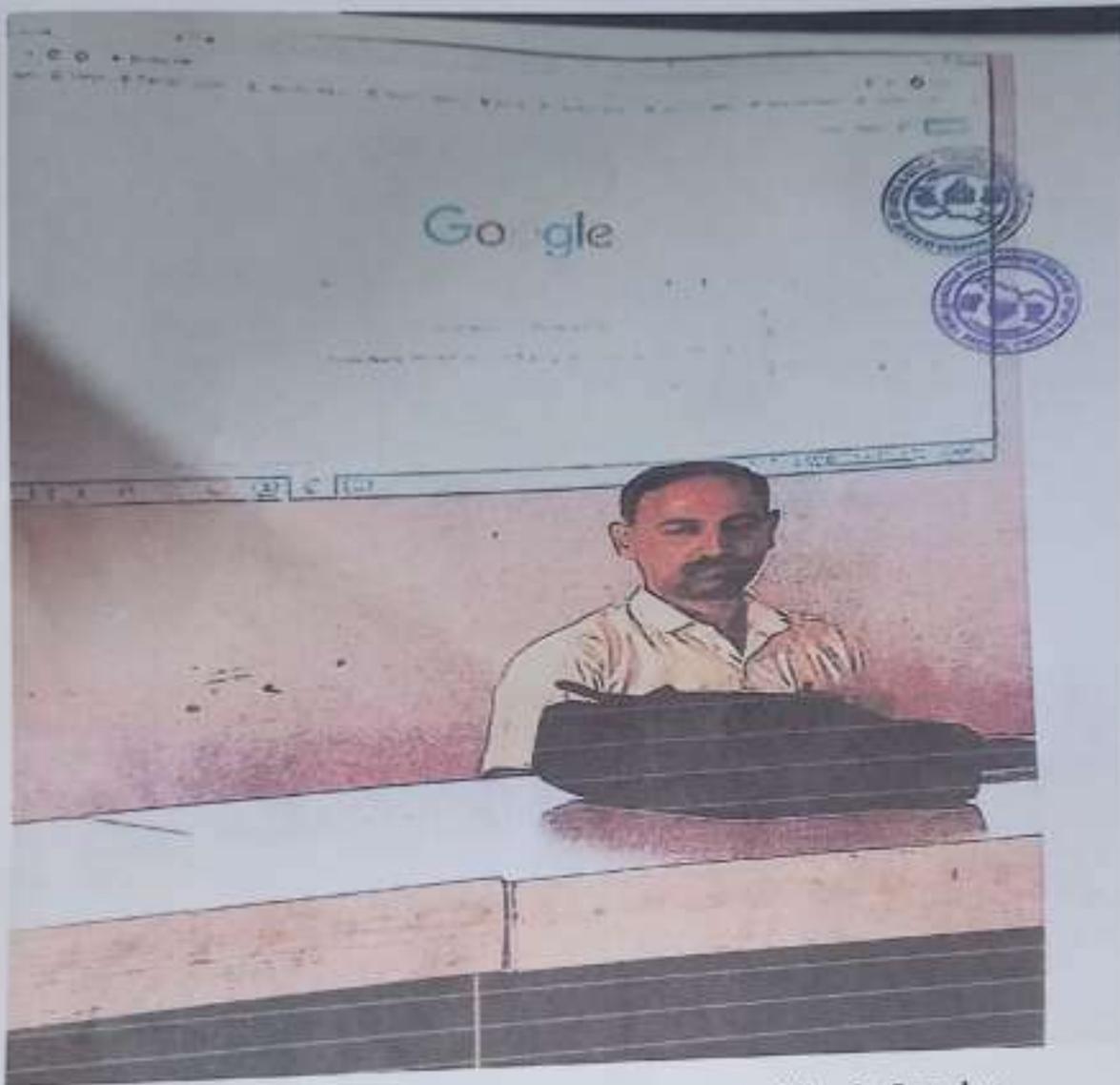
**One day Workshop on Use of Electronic Media in
teaching learning process Organized by IQAC of the
College held on 14/01/2021**

**Principal Dr. K. M. Kotwal Welcoming to Shri. Hemant Pawar,
Director of Yash Computer, in One day Workshop on Use of
Electronic Media in teaching learning process Organized by IQAC of
the College held on 14/01/2021**

PRINCIPAL
SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACHAL
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnagiri

Shri. Hemant Pawar, Director of Yash Computer, guiding in One day Workshop on Use of Electronic Media in teaching learning process Organized by IQAC of the College held on 14/01/2021

[Handwritten Signature]
PRINCIPAL

SHRI MANOHAR HARI KHAPANE
COLLEGE OF ARTS & COM. PACH.
A/P Raypatan, Tal- Rajapur, Dist- Ratnag